

ÚJSZÁSZ VÁROS POLGÁRMESTERE
5052 ÚJSZÁSZ, SZABADSÁG TÉR 1.
TEL: 56/552-022

2/2021. (I. 29.) számú polgármesteri határozat
Újszász Városi Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának felülvizsgálatáról

A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46.§ (4) bekezdésében biztosított jogkörömben eljárva, figyelemmel a Magyarország Kormánya által a 478/2020. (XI. 3.) Kormányrendelettel elrendelt veszélyhelyzetre, az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény rendelkezései, valamint a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Kormányrendelet 6.§-a alapján, Újszász Városi Önkormányzat Képviselő-testülete hatáskörében eljárva, Újszász Város Polgármestereként a következő határozatot hozom:

Újszász Város Önkormányzatának Képviselő-testülete az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003.évi CXXV. törvény 31. § (1) bekezdése alapján a 177/2018. (XII. 20.) számú képviselő-testületi határozattal elfogadta a 2019-2023 időszakra vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Programot. Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (4) bekezdése előírja, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot kétévente felül kell vizsgálni. A felülvizsgálattal kapcsolatban egyeztetést végeztem a Pénzügyi és Szociális Bizottság tagjaival, a Képviselő-testület tagjaival, és egyhangú támogatásukkal, a Képviselő-testület tagjainak javaslata alapján a felülvizsgált Helyi Esélyegyenlőségi Programot elfogadom.

Ú j s z á s z, 2021. január 29.

/: Dobozi Róbert:/
polgármester

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

2019-2023

Újszász Városi Önkormányzat

2021.

**A Helyi Esélyegyenlőségi Program a 177/2018. (XII.20.) számú
Képviselő-testületi határozattal került elfogadásra,
felülvizsgálata a 2/2021. (I.29.) számú
Polgármesteri határozattal jóváhagyásra került.**

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk.....	8
Célok.....	8
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	9
1. Jogszabályi háttér bemutatása	9
2. Stratégiai környezet bemutatása	10
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	11
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	27
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	38
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	42
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	47
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződés, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	51
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	52
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	52
1. A HEP IT részletei.....	52
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	52
A beavatkozások megvalósítói	53
Jövőképünk.....	54
Az intézkedési területek részletes kifejtése.....	55
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	66
3. Megvalósítás.....	69
A megvalósítás előkészítése	69
A megvalósítás folyamata.....	69
Monitoring és visszacsatolás.....	69
Nyilvánosság	70
Kötelezettségek és felelősség	70
Érvényesülés, módosítás.....	71
4. Elfogadás módja és dátuma.....	71

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Újszász Városi Önkormányzat Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Földrajzi környezet

Újszász Jász-Nagykun-Szolnok megye nyugati szélén, Szolnoktól 18 km-re fekvő, Pest megyével határos település, amely a Zagyva jobb partján, a Tápió torkolat alatt épült ki. A település a Jászság kistáj területén fekszik, közigazgatási területe 58,20 km², ebből belterületbe sorolt 517 ha, míg a külterület nagysága 5 303 ha.

Újszász 1997-ben nyerte el a városi címet. A város a szolnoki agglomeráció belső övi települései közé tartozik, közeli szomszédtelepülései Szászberek és Zagyvarékas, amelyekre vonzása kiterjed. A középfokú ellátást Újszász mellett Szolnok város biztosítja. A felsőfokú ellátás megoszlik több nagyváros: Szolnok, Jászberény, Kecskemét és Budapest között.

A város 17 másik településsel együtt alkotja a szolnoki kistérséget, amely része az Észak-alföldi Régiónak. Újszászt a kistérségen és a régió belüli periferikus fekvése, a közlekedési infrastruktúra alacsony kiépítettsége a Központi Régió közeli kistérségei felé, a gazdasági kapcsolatok hiánya, egyoldalúsága torz térbeli kapcsolatrendszerbe kényszeríti.

Infrastruktúra

A város közúti elérhetősége viszonylag kedvező: a település a 32. számú főút mellett, az átadott M4-es főúttól mintegy 8 km-re fekszik. Újszász fontos vasúti csomópont, a település lakosságának nagy száma a vasútnál dolgozik, illetve vasúton ingázik a lakóhelye és munkahelye között.

A helyközi tömegközlekedést a vasút mellett buszjáratok biztosítják. A városban mindössze három fedett buszmegálló van. 2006 óta a településen helyi buszjárat közlekedik.

A települési ivóvízhálózat, szennyvíz-csatorna rendszer és villamos energia hálózat gerinchálózatának kiépítettsége gyakorlatilag 100%-os, a gázszolgáltatással való ellátottsága közel 90%-os.

Az utóbbi években jelentős előrelépés történt az úthálózat fejlesztésében. Pályázati források valamint a saját erőből végrehajtott átfogó úthálózat fejlesztésnek köszönhetően a 45.098 m összhosszúságú önkormányzati tulajdonú belterületi úthálózat cca. 75 %-a aszfaltozott, és további cca. 20%-a sármentes makadám jellegű borítással rendelkezik. Szinte minden lakott háztartás elérhető burkolt úton, a földutak aránya minimális. Kerékpárút vagy –sáv egyáltalán nincs a településen. A település valamennyi utcájában, legalább az egyik oldalon van kiépített járda, azonban állapotuk sok helyen rossz. A gyűjtőúti fejlesztések esetében megkezdődött az akadálymentes járdák kiépítése (pl.: 2020. évben a József Attila úton).

¹ Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

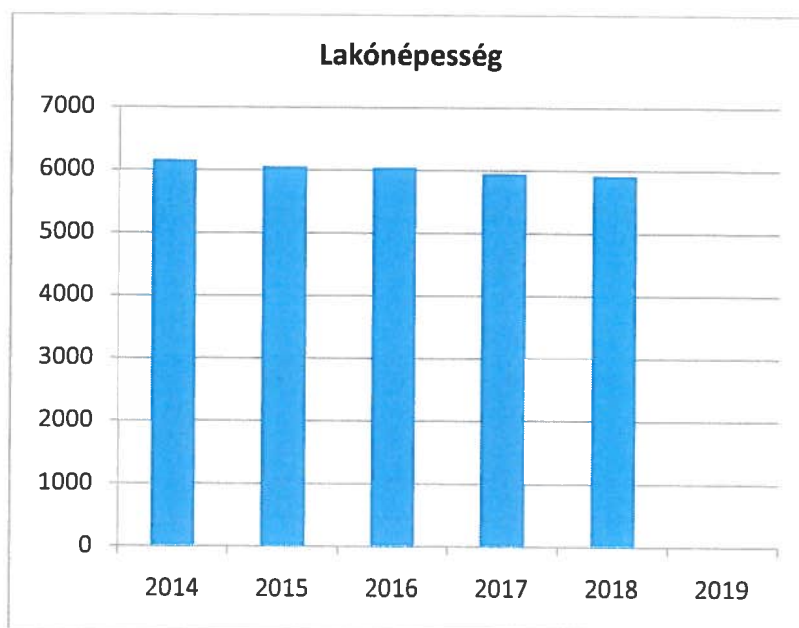
Demográfia

Újszász lakosságszáma és korcsoportok szerinti megoszlása az elmúlt években az alábbiak szerint alakult:

Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 0101)	Változás
2014	6153	100%
2015	6054	98,39%
2016	6043	99,82%
2017	5946	98,39%
2018	5913	99,45%

Forrás: TEIR, KSH TSTAR

2.1. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2018)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 0301)	Férfiak (TS 0303)	Nők (TS 0304)
Állandó népesség száma (férfiak TS 0300, nők TS 0302)	3007	3204	6211	48,41%	51,59%
0-2 évesek (összes száma TS 0305, aránya TS 0316)			163	2,62	
0-14 éves (férfiak TS 0306, nők TS 0307)	415	423	838	6,68%	6,81%
15-17 éves (férfiak TS 0308, nők TS 0309)	106	109	215	1,71%	1,75%
18-59 éves (férfiak TS 0310, nők TS 0311)	1753	1593	3346	28,22%	25,65%
60-64 éves (férfiak TS 0312, nők TS 0313)	236	227	463	3,80%	3,65%
65 év feletti (férfiak TS 0314, nők TS 0315)	497	852	1349	8,00%	13,72%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A város népességét előregedő struktúra jellemzi. Az előregedésben szerepet játszik, hogy a fiatalok egy része elköltözik a településről, elsősorban Szolnokra, vagy Budapestre. Különösen jellemző ez a képzettebb munkaerő esetében. Ugyanakkor a településre jellemző korstruktúra kedvezőbb, mint a kistérségi átlag.

Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 0328)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 0327)	Öregedési index (%) (TS 0401)
2014	1285	911	141,05%
2015	1299	895	14513,97%
2016	1324	906	14613,69%
2017	1329	860	15453,49%
2018	1349	838	16097,85%

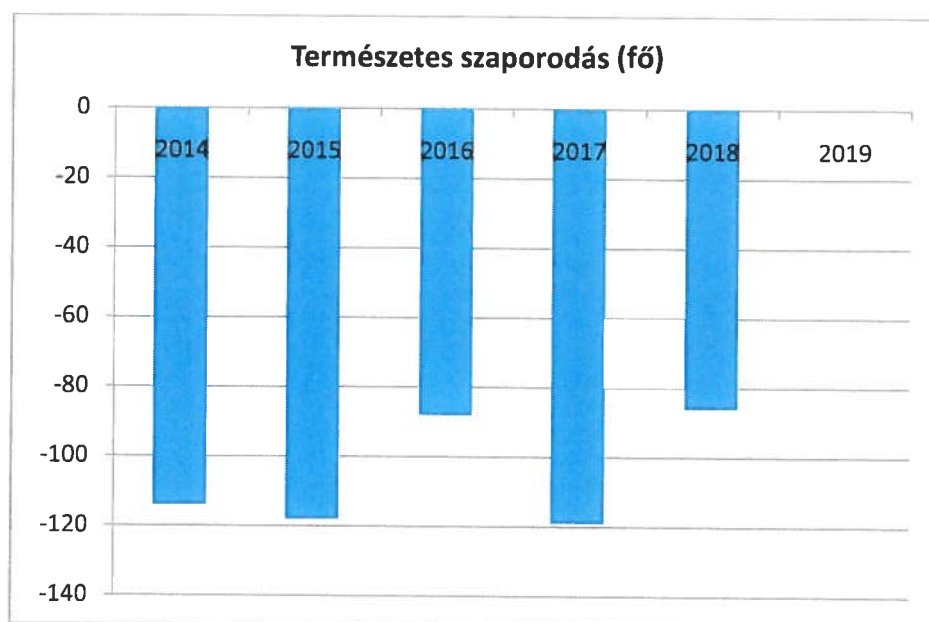
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A népesség tekintetében folyamatos lassú fogyás volt megfigyelhető, ám ez az utóbbi években minimálisan megváltozott. Emellett a település öregedési indexe folyamatosan nő. E tényből kifolyólag a város előregedő lakosságának igazolása bizonyított. Újszászon a nők száma kismértékben meghaladja a férfiakét, amely megfelel az országos átlagnak. A népességszám csökkenése illetve stagnálása a természetes fogyás következménye: 2000 óta a halálozások száma rendre meghaladta az élveszületéseket.

Természetes szaporodás

Év	Éveszületések száma (TS 0701)	Halálozások száma (TS 0702)	Természetes szaporodás (fő) (TS 0703)
2014	50	164	-114
2015	45	163	-118
2016	61	149	-88
2017	45	164	-119
2018	47	133	-86

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A természetes fogyást a migráció ellensúlyozza, az elmúlt években pozitív migrációs egyenleggel – azaz a betelepülők elvándorlókéhoz képest magasabb arányával – számolhattunk. A betelepülők között egyrészt a Szolnokról kiköltöző, nyugodtabb, vidékies életet kedvelők szerepeltek, de jellemző a képzetlen, szociálisan hátrányos helyzetű, sok esetben a jogkövető magatartásra képtelen társadalmi réteg betelepődése is.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó jellegű odavándorlás (TS 0601)	Elvándorlás (TS 0600)	Egyenleg	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (TS 0602)
2014	201	136	65,00	10,22
2015	194	161	33,00	5,25
2016	264	175	89,00	14,14
2017	212	158	54,00	8,66
2018	227	159	68,00	10,95

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A roma népességre vonatkozóan kevés hivatalos adat áll rendelkezésünkre. A 2011-es népszámlálási adatok szerint Újszászon 278 fő (a lakosság 4,2 %-a) vallotta magát roma származásúnak. A népszámlálási adatok azért megbízhatatlanok, mivel a legtöbb roma származású ember nem vallja magát romának. Ennél a számnál azonban jóval többen élnek a város területén, a népesség közel 10%-át alkotják a roma származásúak **2014-től ismét működik az Újszászi Roma Nemzetiségi Önkormányzat.**

Foglalkoztatás

Foglalkoztatás tekintetében az aktív keresők száma kis mértékben csökkent, jelentősen nőtt az eltartottak aránya, amely elsősorban az előregedő korstruktúra következménye. Nagyobb létszámot foglalkoztató munkahely nem jött létre a településen az elmúlt években. A helyben található kevés munkahely következményeként a település munkavállalóinak jelentős része ingázik, főként Szolnokra, de nem ritka a budapesti ingázás sem.

A regisztrált munkanélküliek aránya 2016-ban 6,1% volt. A regisztrált munkanélküliek nagy része képzetlen vagy alacsonyan képzett. Nincsenek adatok a fekete- és szürkegazdaságban foglalkoztatottakról.

Oktatás

A város oktatási rendszere 2013. január 1-jétől átalakult. Újszász Városi Önkormányzat fenntartásában működik a Városi Óvoda és Bölcsőde. A településen a Klebelsberg Központ fenntartásában, a Szolnoki Tankerülethez tartozóan működik az Újszászi Vörösmarty Mihály Általános Iskola, valamint a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Szolnoki Tagintézmény Újszászi telephelye. **A Rózsa Imre Középiskola és Kollégium 2020/21- es tanévtől a Szolnoki Szakképzési Centrum, Rózsa Imre Technikum néven működik.**

Szociális ellátás

A szociális ellátások terén komoly feladat hárul az Önkormányzat Képviselő-testületére, annak illetékes bizottságára és a Polgármesteri Hivatalra, hiszen a különböző szociális támogatások, programok és ellátások odaítélésében, folyósításában, szervezésében döntő szerepet játszanak.

A polgármesteri hivatal és a járási hivatal kirendeltsége gondoskodik a pénzübeli és természetbeni ellátások nyújtásáról a vonatkozó jogszabályok, valamint helyi rendeletek alapján.

A személyes gondoskodást nyújtó ellátásokat a településen a Szolnoki Kistérség Többcélú Társulása Zagyva menti Integrált Központja biztosítja. A központ jelenleg 5 szociális ellátási formát biztosít Újszász és Zagyvarékas településen, melyek a család- és gyermekjóléti szolgálat, pszichiátriai betegek közösségi ellátása (18 településen), étkeztetés, házi segítségnyújtás, időskorúak nappali ellátása. A Támogató szolgálatot a településen szintén társulás keretében a Szolnoki Kistérség Többcélú Társulása Gyermekjóléti és Szociális Szolgáltató Központja Rákócziúton központnak kell ellátni a településen. A helyettes szülői hálózatot a szolnoki Humán Szolgáltató, a szenvedélybetegek ellátását pedig a besenyszögi központ biztosítja az újszászi ügyfelek részére. A Család- és gyermekjóléti szolgálat által javasolt és védelemben vett gyermekek ellátását eszménymentesek látják el a településünkön, akik az SZKTT Humán Szolgáltató Központ Család- és gyermekjóléti Központ alkalmazottai.

A városban két ápolást, gondozást nyújtó szociális intézmény működik. Az önkormányzati fenntartású Zagyvaparti Idősek Otthonában időskorúak, valamint szociális és egészségügyi állapotuk miatt rászorulókat elhelyezését biztosítják. A férőhelyek száma 150. A „Kastély Otthon” Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Pszichiátriai és Szendélybetegek Otthona és Rehabilitációs az Abonyi út 1. szám alatt működik 248 fő engedélyezett létszámmal, melyből 40 fő időskorú.

Egészségügyi ellátás

A településen működő egészségügyi alapellátásban jelenleg 21 fő dolgozik: 4 háziorvos, 1 gyermekorvos, 2 fogorvos, 6 ápolónő, 2 orvos írnök, 3 fogorvosi asszisztens és 3 védőnő. A felnőtt háziorvosi ellátás négy körzetben történik, területi ellátási kötelezettséggel. Az ellátás egy kivételével privatizált praxisokban, vállalkozó orvosok közreműködésével megbízási szerződés alapján történik. A rendelők felszerelése az előírásoknak megfelelő, számítógép segítségével működnek. Négy háziorvos a gyermekorvos a védőnői szolgálat és a fogorvosok a Szabadság tér 4. szám alatti központi Egészségházban működnek.

A foglalkozás egészségügyi orvos havi egy alkalommal látja el rendelését a településen. Az ügyeleti ellátás kistérségi együttműködés keretében történik a Liver 08 Kft. közreműködésével. Az ügyeleti ellátás igénybevételére Szolnokon a Hetényi Géza Kórház területén van lehetőség, sürgős esetben az ügyeletes orvos a helyszínrre kihívható.

Két fogorvosi körzet látja el a település fogorvosi alapellátását és az iskolafogászatot. Az önkormányzat célja, hogy a fogorvosi ellátás is stabil, és biztosított legyen a lakosság számára, ez biztosítottá vált a központi Egészségház kialakításával.

Az alapellátás munkáját segíti a gyógyszerértár, amely privatizáltan működik. Jól megközelíthető, a lakosság igényeit kielégíti, a ritkán alkalmazott gyógyszereket is beszerzik. Két gyógyszerész, három szakasszisztens, egy asszisztens és egy nem szakképzett dolgozó biztosítja a munkát. Sajnos a gyógyszerértári ügyelet, éjszakai ügyelet helyben nem biztosított. A jelenlegi gyógyszerértár helyett új gyógyszerértár kialakítása van folyamatban.

Értékeink, küldetésünk

Újszász Városi Önkormányzat kiemelten kezeli az esélyegyenlőséget. Az oktatási intézmények rekonstrukciója kapcsán a Nemzeti Fejlesztési Hivatal Újszász Városi Önkormányzatot „Az egyenlő esélyekért” szakmai díjban részesítette, valamint az Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium Területfejlesztési és Építésügyi Szakállamtitkársága Építésügyi és Építészeti Főosztálya „Az év akadálymentes épülete 2006.” díjban részesítette Újszász Városi Önkormányzatot, mint építtetőt, az építész, a tervezőt és a kivitelezőt a Bajcsy Zs. úti óvoda épületének akadálymentes használatot biztosító építészeti műszaki megoldásokért.

Önkormányzatunk Esélyegyenlőségi Programjának küldetése a helyi viszonyokhoz igazodó, a hátrányos helyzetben élő újszászi polgárokat segítő, támogató feladatok rendszerezése, ütemezése, az eddig jól bevált hagyományok megőrzésével, megtartásával.

Ezen belül:

- Összetartó, szolidáris, a hátrányos megkülönböztetéstől mentes helyi társadalom erősítése;
- Összehangolt együttműködés a foglalkoztatási, közoktatási, közművelődési, szociális igazgatási, egészségügyi, területfejlesztési komplex tevékenység-rendszerben, a szubszidiaritás elvének figyelembe vételével;
- Egyenlő bánásmód biztosítása a hátrányos helyzetű csoportok számára;
- A mindenkori jogszabályoknak megfelelő pénzügyi, természetbeni juttatásokhoz, valamint a különböző közszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Újszász Városi Önkormányzat az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik

az intézményfenntartó központ területi szerveivel a Szolnoki Tankerületi Központtal és a Szakképzési Centrummal.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését a HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat. A HEP elkészítésének szerves részét képező HEP fórum lehetőséget ad az érintett intézmények képviselőinek megnyilatkoztatására, a HEP eredményesebb elkészítése érdekében.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

A helyzetelemzés az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) tartalmi követelményeinek megfelelően, a Központi Statisztikai Hivatal adatai, a helyi intézmények és szervezetek, szolgáltatók adatszolgáltatása alapján történt.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az Ebktv. előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: FIt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)

- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámsági igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglalt helyi esélyegyenlőségi programok intézkedései kapcsolódnak a következőben felsorolt, EU és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikákhoz: EU 2020 stratégia, Nemzeti Reform Program, Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, „Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégia, Roma Integráció Évtizede Program, Nemzeti Ifjúsági Stratégia.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása

Újszász Városi Önkormányzat Képviselő-Testülete a 99/2013. (VIII. 06.) számú határozatával fogadta el, majd a 91/2016 (VII. 19.) számú határozatával vizsgálta felül, végül 111/2017 (XII. 19.) számú határozatával pedig tekintette át a város Helyi Esélyegyenlőségi Programját, mely 2018. december 31.-ig hatályos. A jogszabály módosítása miatt a meglévő esélyegyenlőségi programokon alapulva, a meghatározott tartalmi és formai szabályoknak eleget téve készült el a településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének alakulását elemző, és az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő célokat és szükséges intézkedéseket tartalmazó jelen dokumentum, a Helyi Esélyegyenlőségi Program, mely 2019-től 2023-ig hatályos és a 177/2018 (XII.20.) képviselőtestületi határozattal került elfogadásra és 2021-ben felülvizsgálat került elvégzésre.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program mellett az esélyegyenlőségi célcsoportokra vonatkozóan a helyi szabályozás gondoskodik a szociális ellátásokról, illetve kedvezményeket biztosít a helyi adók esetében az alábbi önkormányzati rendeletekben foglaltak szerint:

- a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételeének rendjéről és térítési díjairól szóló **1/2018. (II.16.)** önkormányzati rendelet
- a pénzbeli és természetbeni szociális ellátásokról szóló **10/2018. (XII. 12.)** számú önkormányzati rendelet
- A helyi adókról szóló **8/2018 (XI.30.)** önkormányzati rendelet

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Újszász város stratégiai céljait a **Településfejlesztési Koncepció**, és a korábbi Integrált Városfejlesztési Stratégia (IVS) 2016. évi részleges felülvizsgálatát követően elfogadott **Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS)** határozzák meg. A kijelölt stratégiai célok illeszkednek az esélyegyenlőségi célcsoportok helyzetének elősegítéséhez. A Településfejlesztési Koncepció az alábbi stratégiai célok mentén határozza meg intézkedéseit.

1. A közlekedési infrastruktúra fejlesztése.
2. A lakosság egészségi állapotának javítása.
3. A szociális ellátó rendszer továbbfejlesztése, a hátrányos helyzetű csoportok segítése.
4. Az élet- és vagyonbiztonság növelése.
5. Gazdaságfejlesztés és a foglalkoztatottság javítása a humán-erőforrás fejlesztése és a fenntartható fejlődés biztosítása által.
6. Kitérési lehetőség a turizmusban rejlő lehetőségek kiaknázásával.
7. A közintézmények, más építmények és településterületek felújítása, új funkcióval való felruházása, továbbá új térkategóriák kijelölése, valamint a lakhatás feltételeinek javítása.
8. Vonzó, esztétikus településarculat megteremtése, a helyi társadalom szabadidejének tartalmas eltöltését segítő fejlesztések megvalósítása.

A fenti stratégiai célok kapcsolódnak a megyei területfejlesztési dokumentumokban meghatározott stratégiai célokhoz.

Az önkormányzat gazdasági dokumentumai, fejlesztési programjai és dokumentumai gondoskodnak a kijelölt fejlesztési célok megvalósításáról. A szükséges forrásokról a Gazdasági Program és az éves költségvetési rendeletek rendelkeznek.

Az egyes programok, koncepciók - Településrendezési Terv, Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció, Köznevelési Fejlesztési Terv, Közoktatási Esélyegyenlőségi Helyzetelemzés és Intézkedési Terv, Információs szabályzat - saját területükre vonatkozólag határozzák meg az esélyegyenlőséget előmozdító célokat, intézkedéseket.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A szociális alapellátásokat az Önkormányzat kistérségi társulásban biztosítja, így ezen a területen a HEP kapcsolódik a társulás szociális szolgáltatástervezési koncepciójához.

Az önkormányzat 2015-ben csatlakozott az ÁROP-1.A.3-2014-0053 „együtt-es-ély” – a Szolnoki járás településeinek területi együttműködése az esélyegyenlőség biztosításában című projekthez, melynek keretében a települési HEP-ekkel összhangban elkészült a Járási Esélyteremtő Programterv.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a KSH-TSTAR és TEIR adatbázisból, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Felhasználtuk az ágazati beszámolók megállapításait, szakemberek tapasztalatait, helyi intézmények adatszolgáltatásait.

Egyes adattáblák esetében a megadott kategóriák a meglévő adatok esetében nem értelmezhető, melyet a táblázatokban jelöltünk. Azokban az esetekben, melyekben egyáltalán nem áll rendelkezésre adat, a táblázatokban az „n.a.” (nincs adat) megjelölést alkalmaztuk.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Mélyszegénységben élőknek tekintendő, aki tartósan a létminimum szintje alatt él. A mélyszegénység okai között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai képzettségbeli és foglalkoztatásbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezethetnek. A szegénység kialakulásának okai általában a munkanélküliségre, oktatás és képzés hiányosságaira, egyéni és családi válsághelyzetekre, szolgáltatásokhoz való hozzáférések hiányosságaira vezethetők vissza. Városunkban jellemzően a munkanélküliség, az alacsony iskolázottság a jellemző a mélyszegénységben élők között.

A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. Ez az állapot az érintetteket gyorsan megbélyegzi, a társadalomból való kirekesztettségüket okozza. Magyarországon minden harmadik ember a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A romák nagy többsége is ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.

Városunkban a 2011.évi népszámlálás során **278** fő vallotta magát romának, azonban számuk ennél többre, közel 600-700 főre tehető. A 2016. évi népszámlálási mikrocenzus nem tartalmaz adatokat a roma lakossággal kapcsolatban.

A következőkben áttekintjük a településen mélyszegénységben élők és romák jellemzőit. Fontosnak tartjuk kiemelni, hogy Újszász Városi Önkormányzatnak nincs olyan rendelkezése, mely a városban személyt vagy csoportot valós vagy vélt nemzetiséghez tartozása, társadalmi származása, vagyoni helyzete miatt hátrányosan megkülönböztetne.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből. Sok olyan család van, ahol az egyetlen bevételi forrást a szociális támogatások jelentik. **A 2011-es népszámlálás adatai szerint Újszászon az 1585 háztartás közül 878 olyan család él, ahol csak inaktív kereső van (55 %).** Az inaktív keresők száma összesen: 2314 fő, ffi: 890; nő: 142 fő.

Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek és romák. A tapasztalatok szerint a munkaerő-piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motivációs problémák, a társadalmi előítélet jelenléte, illetve a fiatal felsőfokú végzettségűek esetében a munkatapasztalat hiánya és a piacképtelen szakmák okozhatnak problémát a munkakeresés kapcsán.

A megyei nettó átlagkereset 2019. I. negyedévében 188.248,- Ft volt, amely az előző időszakhoz képest 10,82%-os növekedést jelentett. Jász-Nagykun-Szolnok megyében alacsonyok a bérek, a nettó átlagbér csak az országos átlag 80,4 %-át éri el.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

A KSH adatai alapján 2015-ben átlagosan 308 ezer fő volt a munkanélküliek száma, 35 ezer fővel kevesebb, mint 2014-ben. A munkanélküliségi ráta 6,8%-os értéke 0,9 százalékponttal volt alacsonyabb az előző évinél. A férfiakat alacsonyabb szintű munkanélküliség jellemezte, és esetükben a javulás is nagyobb mértékű volt. A munkanélküliek 19%-a továbbra is a 15-24 éves korcsoportból került ki. A 25-54 évesek, azaz az ún. legjobb munkavállalási korúak és az 55-64 évesek munkanélküliségi rátája is mérséklődött, előbbieké 0,9 százalékponttal, 5,5%-ra, utóbbiaké 0,8 százalékponttal, 5,0%-ra. A munkanélküliség átlagos időtartama 18,4 hónap; a munkanélküliek 48,3%-a legalább egy éve keres állást, vagyis tartósan munkanélkülinek számít.

3.2.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma (fő)					
	Férfi (TS 0803)	Nő (TS 0804)	Összesen	Férfi (TS 0801)		Nő (TS 0802)		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2014	2159	2006	4165	157,25	7,28%	141	7,03%	298	7,16%
2015	2121	1976	4097	145,5	6,86%	119,5	6,05%	265	6,47%
2016	2099	1966	4065	135,25	6,44%	113	5,75%	248	6,11%
2017	2101	1948	4049	110,25	5,25%	108,5	5,57%	219	5,40%
2018	2095	1929	4024	90,5	4,32%	98,5	5,11%	189	4,70%
2019	n.a.	n.a.	-	102,25	-	113,25	-	216	-

Forrás: TeIR

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Fő összesen	2014	2015	2016	2017	2018	2019
		298	265	248	219	189	216
20 év alatti (TS 1002)	Fő	9,25	8,75	7,75	7,5	5	8
	%	3,10%	3,30%	3,12%	3,43%	2,65%	3,71%
20-24 év (TS 1003)	Fő	43,75	38,25	32	31,5	29,5	31,75
	%	14,67%	14,43%	12,89%	14,40%	15,61%	14,73%
25-29 év (TS 1004)	Fő	34,75	25,5	25,75	25	22	28,25
	%	11,65%	9,62%	10,37%	11,43%	11,64%	13,11%
30-34 év (TS 1005)	Fő	36	32,25	27,75	20,25	18,25	20,5
	%	12,07%	12,17%	11,18%	9,26%	9,66%	9,51%
35-39 év (TS 1006)	Fő	33,25	26,25	29,75	19,75	19,5	21,25
	%	11,15%	9,91%	11,98%	9,03%	10,32%	9,86%
40-44 év (TS 1007)	Fő	30,5	30,5	28	20	17	19,5
	%	10,23%	11,51%	11,28%	9,14%	8,99%	9,05%
45-49 év (TS 1008)	Fő	33,25	34,5	36	35,75	26,5	28,5
	%	11,15%	13,02%	14,50%	16,34%	14,02%	13,23%
50-54 év (TS 1009)	Fő	33,5	28,5	24,25	22,5	23	20,75
	%	11,23%	10,75%	9,77%	10,29%	12,17%	9,63%
55-59 év (TS 1010)	Fő	31,25	20,25	18,25	17,25	14,5	20
	%	10,48%	7,64%	7,35%	7,89%	7,67%	9,28%
59 év feletti (TS 1011)	Fő	12,75	20,25	18,75	19,25	13,75	17
	%	4,27%	7,64%	7,55%	8,80%	7,28%	7,89%

Forrás: TeIR

Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma nemenként

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	467	519	986	11	2	15	3	26	3
2009	463	532	995	21	5	17	3	38	4
2010	442	514	956	24	5	28	5	52	5
2011	423	493	916	31	7	30	7	61	7
2012	430	492	922	18	4	34	7	52	5,6
2013	424	497	921	18	4	29	6	47	5

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 2019. évben a nyilvántartott álláskeresőkből a 20-29 évesek aránya a legmagasabb, amely elhelyezkedési lehetőségek korlátozottságát mutathatja. 2014-től azonban az e korcsoportokba tartozók száma csökkenő tendenciát mutat. Nincsenek adataink a fekete- és szürkegazdaságban foglalkoztatottakról.

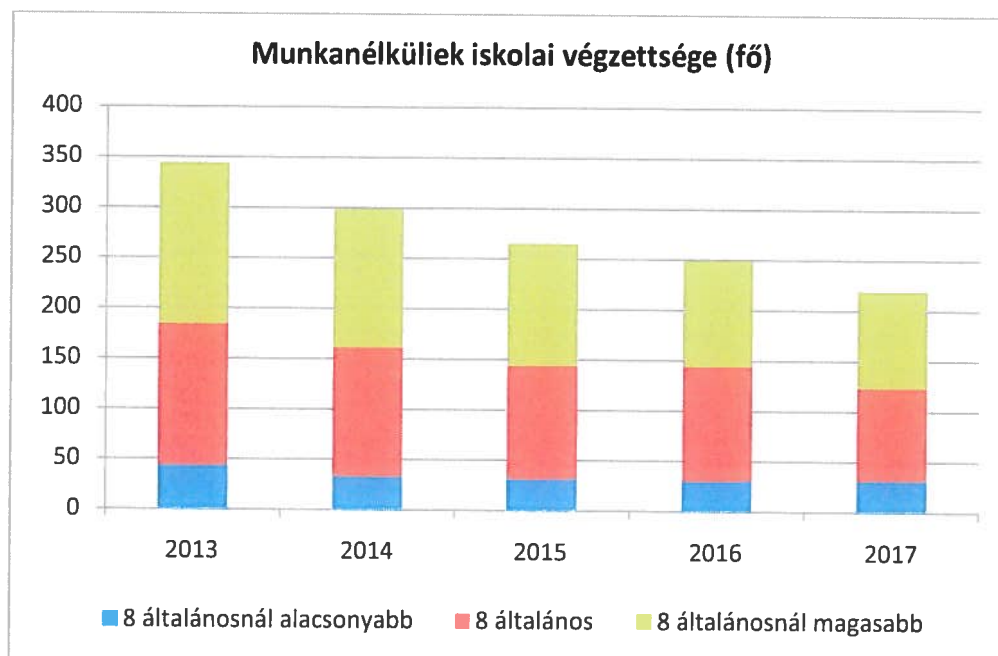
b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

A regisztrált munkanélküliek nagyobb része képzetlen vagy alacsonyan képzett. A munkaerő-piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motivációs problémák. Számukra kitörési lehetőséget a közfoglalkoztatásban való részvétel jelenthet.

Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 0901)		Általános iskolai végzettség (TS 0902)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség (TS 0903)	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2013	344	43	12,5%	141	41,0%	160	46,5%
2014	299	33	11,0%	128	42,8%	138	46,2%
2015	265	31	11,7%	113	42,6%	121	45,7%
2016	249	30	12,0%	114	45,8%	105	42,2%
2017	219	31	14,2%	92	42,0%	96	43,8%

Forrás: TeIR

A 2011-es népszámlálási adatok szerint a településen élő 15 évesnél idősebb lakosok 8%-a nem rendelkezett általános iskolai végzettséggel. A településen nincs általános iskolai felnőttképzés, és az utóbbi 5 évben, helyben nem indult olyan program sem, melynek keretében az alacsonyabb végzettségűek 8

általános végzettséget szerezhettek volna. A felnőttképzésben való részvételi lehetőség a megyeszékhelyen, illetve a Foglalkoztatási Osztály különböző programjai keretében elérhetőek.

c) közfoglalkoztatás

A helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ftt.) 8. §-a értelmében külön törvényben meghatározott foglalkoztatási feladatainak ellátása során

- a) közfoglalkoztatást szervez,
- b) figyelemmel kíséri a helyi foglalkoztatottsági viszonyok alakulását,
- c) döntéseinek előkészítése, valamint végrehajtása során figyelembe veszi azok foglalkoztatáspolitikai következményeit,
- d) az állami foglalkoztatási szerv működési feltételeihez és fejlesztéséhez támogatást nyújt.

Az Önkormányzat rendszeresen együttműködik a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Szolnoki Járási Hivatal Foglalkoztatási osztályával, és biztosítja a településen a közfoglalkoztatás megszervezését.

A bevont személyek részt vettek a város zöldfelületeinek gondozásában, vízelvezető árkok tisztításában, városi rendezvények előkészítésében és lebonyolításában, karbantartási és takarítási feladatok elvégzésében, hulladékgyűjtésben, parlagfű irtásban, illetve segítői feladatokat láttak el a városban működő intézményekben.

A foglalkoztatottak jelentős hányada a foglalkoztatási idő lejártá után is szeretne tovább maradni, és a munkáját végezni, tekintettel arra, hogy beilleszkedik egy munkaközösségbe, elfogadja munkatársait, megszereti a munkáját, és nem utolsó sorban a megélhetése miatt is. Végleges visszatérést jelent amikor a munkavégzéssel elégedett a vezető és például közalkalmazotti munkakörbe kerülhet.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői

Az aktív keresők közül változatlanul a MÁV, a mezőgazdaság, valamint a kereskedelmi-, pénzügyi- és postai szolgáltatás foglalkoztatja a legtöbb embert, számottevő az egyéni vállalkozók és a mikro-vállalkozások száma. A városban az önkormányzat a legnagyobb foglalkoztató.

2020-ban 360 db adózót tartottak nyilván Újszászon melyből vállalkozás, 136 db ezen belül, korlátolt felelősségű társaság 86, betéti társaság 21, zártkörűen működő részvénytársaság 23, nyilvánosan működő részvénytársaság 2, Szövetkezet 4 működik. Emellett az egyéni vállalkozók és az őstermelők száma a településen 224 db.

A helyi vállalkozások az aktív korú népesség csak elenyésző részét képesek foglalkoztatni, ezért a munkahelykeresés és munkavállalás során fontos a vonzáskörzetekben lévő (Szolnok, Jászberény, Budapest) munkahelyek elérhetősége. Közlekedési szempontból főként vonattal jól megközelíthetőek, a Szolnok és Jászberény környékén működő nagyobb üzemek közül a (Jász-Plasztik,) a telephely meghatározott km-es körzetéből saját buszjáratokat is indít.

Az elmúlt években nagyobb létszámot foglalkoztató munkahely sajnos nem jött létre a településen. Rendkívül fontos lenne nagyobb munkahelyteremtő beruházások megvalósítása, amely a munkanélküliség csökkentése mellett a települést vonzóvá tenné, és megállítaná a képzett munkaerő elvándorlását, egyúttal mérsékelné az előregedést is. Ugyanakkor a helyi társadalomnak rugalmasan alkalmazkodnia kell(ene) a folyamatosan változó munkaerő-piaci igényekhez.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A regisztrált munkanélküli fiatalok a Szolnoki Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya által biztosított programok keretében vehetnek részt továbbképzéseken.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése

A településen munkaerő-piaci integrációt segítő szervezet nem működik. Rendszeres a kapcsolat az önkormányzat és a Foglalkoztatási Osztály között, kihelyezett ügyfélfogadást tartanak a művelődési házban a regisztrált munkanélküliek jelentkeztetése céljából, így az ellátottaknak nem kell Szolnokra utazniuk.

A helyiek a támogatott programokon való részvételre lehetőséget kapnak. A megyeszékhelyen számos felnőttképzéssel foglalkozó intézmény működik melyek támogatással, vagy önköltséges alapon lehetőséget nyújtanak szakmaszerzésre, továbbképzésre vagy átképzésre.

A településen működő Szolnoki Szakképzési Centrum Rózsa Imre Technikum intézményben érettségi utáni szakképzés keretében lehetőség van szoftverfejlesztő és – tesztelő, logisztikai technikus, vasútforgalmi szolgálattevő technikus és közszolgálati technikus.

A hosszabb időtartamú közfoglalkoztatási programot az önkormányzat a Szolnoki Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztállyal együttműködésben folyamatosan szervezi a lehetőségek figyelembevételével.

2020 évben Járási/egyéb startmunka mintaprogram keretein belül, „Illegális hulladéklerakók felszámolása Újszászon” elnevezésű mintaprogram szervezése is elindult.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A korábban bemutatottak szerint a mélyszegénységben élők, alacsony iskolai végzettségű személyek számára szinte az egyetlen elhelyezkedési lehetőséget a közfoglalkoztatás jelenti. A célcsoportba tartozó, közfoglalkoztatásba bevont személyeket az önkormányzat elsősorban segédmunkás munkakörben, közterületek karbantartására, vagy a településen működő intézményekben takarítói, karbantartói feladatokra alkalmazza.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Újszász városban foglalkoztatás területén való hátrányos megkülönböztetés vonatkozásában az elmúlt időszakban egyetlen esetben sem került nyilvánosságra olyan eset, amely miatt eljárás indult volna.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A szociális igazgatásról és ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény az elmúlt években is többször is módosították. A jogszabály alapján a szociálisan rászoruló személyek részére különböző ellátási formák nyújthatók. Az önkormányzat hatáskörébe csak a törvény által meghatározott keretek közötti ellátások nyújthatók.

A szociális rászorultságtól függő települési támogatások egészben vagy részben természetbeni szociális ellátás formájában is nyújthatók, pl. lakásfenntartási támogatás, tüzelő-támogatás, a gyógyszertámogatás)

Az ellátások a törvényben és a helyi önkormányzati rendelet szerint nyújthatóak.

Az aktív korúak ellátása, meghatározó mértékben jelenik meg a település alacsony jövedelmű lakosságának körében. A támogatásra való jogosultságot **2015. március 1-től kezdődően a Szolnoki Járási Hivatal állapítja meg.**

Az álláskeresőkre részére képzési támogatást a Szolnoki Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya nyújtja.

A településen élnek olyan lakosok, akik szociális ellátásra nem jogosultak, vagy támogatást, segítséget nem is igényelnek. Ezen személyek és környezetük felkutatása elsődleges folyamatos feladat, együttműködve a szociális alapellátással, karitatív és civil szervezetekkel.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Az Mötv. az önkormányzatok ellátandó feladatai között rögzíti a lakás (és helyiség) gazdálkodást. Újszász Városi Önkormányzat **2/2015.(II.11.)** számú rendeletében rögzíti a lakások és helyiségek bérletére és elidegenítésére vonatkozó szabályait.

Lakás állomány

A településre az oldalhatáron álló földszintes és tetőtér beépítésű családi házas építési mód a jellemző. A lakásállományában nagy arányt képviselnek az 1960 előtt épült lakások. A lakások többsége kertes családi ház. Az 1970-es években történt a szövetkezeti lakások építése is. A kisebb régi lakások felújítása, bővítése az utóbbi években terjedt el, míg új lakások építésére alig kerül sor.

A 2011-es népszámlálás adatai szerint 257 komfort nélküli, 117 félkomfortos, 1265 komfortos és 871 összkomfortos lakóingatlan található a településen.

a) bérlakás-állomány

Az önkormányzat jelenleg 10 bérlakással rendelkezik.

b) szociális lakhatás

Az önkormányzat a lakások és helyiségek bérletéről, valamint elidegenítésükről szóló, **2/2015.(II.11.)** rendeletében meghatározta azon lakások körét, melyeket elsősorban szociális helyzet alapján történő bérbeadással kell hasznosítani.

Soron kívül adható bérbe – a polgármester döntése alapján – önkormányzati bérlakás az elpusztult vagy életveszélyessé nyilvánított lakásból elköltözők részére; továbbá azoknak, akik előző önkormányzati lakásuknál kevesebb szobaszámú vagy alacsonyabb komfortfokozatú önkormányzati lakást kérnek cserébe, és szociális bérlakásra jogosultak. A szociális helyzet alapján történő bérbevétel iránti kérelmet (továbbiakban: szociális lakás igénylést) a polgármesterhez kell benyújtani.

A szociális bérlakások tekintetében – települési viszonylatban – számottevő előrelépésre számíthatunk két TOP pályázat megvalósítása révén, melyeket részletesen a 3.5. a) pontban mutatunk be.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Az önkormányzat nem lakáscélú ingatlant lakhatásra nem bocsájt rendelkezésre, illetve önkormányzati lakás nem lakás célra nem adható bérbe.

d) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

Újszász területén hajléktalan ember nem él. A település egyes részein a lakásállomány erőteljes leépülése figyelhető meg. Elégtelen lakhatási körülmény elsősorban az ingatlanok elhanyagolásának következtében alakul ki melyet az önkormányzat ideiglenes elhelyezéssel, átmeneti támogatással, természetbeni segítséggel (építőanyag, munkavégzés) igyekszik segíteni.

e) lakhatást segítő támogatások

2015. március 1-től kezdődően a normatív lakásfenntartási támogatás törvényi szabályozása megszűnt. Az abban szabályozott elveknek megfelelően az önkormányzat felvállalta a támogatási forma további folyósítását, mint települési támogatás került szabályozásra a helyi rendeletben.

Lakásfenntartási támogatásban részesülők

	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma
2013	444
2014	504
2015	398
2016	424
2017	396
2018	352
2019	317
2020	287

Forrás: TelR, KSH Tstar, helyi adatgyűjtés

f) eladósodottság

Komoly probléma az eladósodás a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő, vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermekes családokban. A szegénység jellemzője a közműdíj-, illetve lakáshitel-tartozások, hátralékok felhalmozódása és a lakossági adósságállomány folytonos újratermelődése. Az acélcsoport vált leginkább veszélyeztetetté a lakásuk elvesztése, vagy fizetés hiányában a közműszolgáltatások kikapcsolása miatt.

Jelentősen megnövekedett az eladósodott családok száma a 2008. évben bekövetkezett gazdasági válság miatt, mely már nem csak a hátrányos helyzetű, hanem a középosztályba tartozó, devizahittel rendelkező családokat is veszélyezteti.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A város külterületén jelenleg 2 db lakott tanya (Göbolyjárás- és 1-es tanya) található, ahol összesen 10 fő él, a tanyák a városközponttól 3-5 km-re találhatóak, megközelítésük biztosított. Szintén külterületen, de nem tanyás térségben helyezkedik el a Szarvashalom út 1. számú lakóingatlan, melyben összesen 3-an élnek.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői

Szegregátumnak nevezzük azokat a földrajzilag egybetartozó és elhatárolható területeket, ahol a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korú lakosságon (15-64 éves korosztály) belül eléri, illetve meghaladja az 50%-ot. A szegregált lakóterületen egyes védett tulajdonságokkal rendelkező csoportok (főleg etnikai csoportok tagjai) egy adott településrészen belül elkülönülnek.

Újszász Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája még a 2001-es népszámlálás adatai alapján a településen két, jellemzően romák lakta szegregátumot határozott meg, melyek a település északi részén helyezkednek el:

1. szegregátum: Védgát sor – Horgász út – Munkás út – Dankó P. út – Rákóczi út – Szászberki út által határolt terület
2. szegregátum: Petőfi út – Mohácsi út – Széchenyi út – Dob út – által határolt terület.

A 2016. évi Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS) elfogadásakor már a 2011. évi népszámlálás adatai alapján kerültek a szegregátumok lehatárolásra. Az 1. szegregátum déli irányba két kicsi lakótömbi résszel bővült (Horgász út – Dessewffy út – Kastély út – Rákóczi út között, a Bajza út által elválasztva). A korábbi 2. szegregátum a mutatók javulása nyomán már nem minősült szegregátumnak, helyette egy hasonló telektömb mutatói romlottak, és ezzel a 2. szegregátum elhelyezkedése délkeleti irányba tolódott: Széchenyi út – Lehel út – Hold út – Rózsa út által körülhatárolt telektömb.

Telepek, szegregátumok helyzete

Telepek, szegregátumok száma a településen:		1. Szegregátum	régi szegregátum	2. új 2. Szegregátum
Telepi lakások száma a településen:	2008*	152	22	nem releváns
	2009*	152	22	nem releváns
	2010*	152	22	nem releváns
	2011*	152	22	nem releváns
	2012*	152	22	nem releváns
	2020**	164	nem releváns	19
A telep/ek, szegregátum/ok elhelyezkedése a település területéhez viszonyítva		belterület északkeleti része	településközpont északi határa mellett	településközpont északkeleti határa mellett
A telep/ek megközelíthetősége:		aszfaltozott Munkás úton, tanítási időszakban helyi buszjárárral elérhető	aszfaltozott Petőfi úton	aszfaltozott Széchenyi, Lehel, Hold és Rózsa úton
A telepek közelében lévő egészségügyi üzemek, létesítmények (kérjük, sorolja fel, van-e a közelben - és ha igen milyen távolságra - szeméttelep, feldolgozó üzem stb.)		régi szeméttelep 2010-2012 között átmeneti lezárással rekultiválva	nem releváns	nem releváns

Forrás: helyi adatgyűjtés, Integrált Városfejlesztési Stratégia

* 2001. évi népszámlálás adatai alapján lehatárolt szegregátumok

** 2011. évi népszámlálás adatai alapján lehatárolt szegregátumok

A Munkás út környéki szegregátumban 152 lakás található, amely kiegészült további 12 lakással a Bajza út menti két kis telektömb lakásainak számával, melyek hagyományos, kertes házas ingatlanok. A lakáskörülmények vegyes képet mutatnak. Az ingatlanok egy része felújított, rendezett környezetű. Azonban nagyobb részben nem tesznek eleget a minőségi lakhatás feltételeinek a területen található ingatlanok. Komfort nélküli és félkomfortos lakások nagy számban vannak ezek a területen. Jellemző az üres, elhagyott ún. szocpolos házak jelenléte, amelyeken a pusztulás, enyészet, állagromlás jelei mutatkoznak. Ezekre az ingatlanokra több esetben bontási kötelezés került kiadásra. A rendezetlen tulajdonviszonyok miatt azonban ez gyakran nem vezet eredményre. A területen 4 db önkormányzati tulajdonú telekingatlan, és 1 db alacsony komfortfokozatú bérlakás található.

A lakások állapota miatt jellemző az egészségre káros problémák jelenléte, mint a vizesedés, penészesedés, rágcsálók. A Zagyva menti ingatlanok belvízzel és árvízzel veszélyeztetettek. A terület jelentős részén a TOP-

2.1.3-15-JN1-2016-00038 számú projekt megvalósítása nyomán megvalósult a belvízelvezető rendszer I. ütemű kiépítése .

Az Integrált Városfejlesztési Stratégia elemzése szerint a terület szinte minden ingatlana jelzálog fedezettel terhelt. A területen az összes közmű gerincvezetéke kiépített, 80-100 ingatlanról nem fizetés miatt kikötötték a vizet, ezért az utcai közkifolyókat használják. A hivatkozott elemzés elkészülte óta az életvitelszerűen lakott háztartások egy részébe a visszakötés megtörtént, ezért a közkifolyók száma csökkent, az érintett területen már csak 1 db, a népegészségügyi szerv által előírt rendszeres vízmintavételezéshez használt közkifolyó van felszerelve. Az áram és a gáz tekintetében is jellemző a tartozások miatti lekötés.

Az új 2. szegregátum városrész megjelenésében nem tekinthető szegregált területnek, a környező utcák, telektömbök arculatát mutatja. Az ingatlanok rendezettek, nem jellemző a súlyos műszaki probléma a lakásoknál. A terület belvíz szempontjából nem érintett.

A szegregátumokban az utóbbi években az alábbi beruházások, fejlesztések történnek/történtek:

A Munkás út térségében az elmúlt években aszfaltozásra került a Rákóczi út és a Munkás út, mart aszfaltos záró réteggel lett kialakítva 2010. évben a Kiss Ernő út, Zagyva út, Dankó Pista út, Horgász út, Szondi út, valamint a Védgát út egy része. **A Szászberki úton valamint a Védgát sor végén 2015-ben útalap készült. A Horgász út szintén aszfaltozásra került.** A Munkás úton mintegy 500 méter hosszban pályázati forrásból épülő járda készítése 2005. év őszén megvalósult, a korábban hiányzó gázvezeték pedig 2006-ban kiépítésre került.

2019. évben a Kiss Ernő út, Zagyva út (Munkás útig), Szondi út és a Védgát sor egy rövid szakaszának szőrt köves útburkolata felújításra került.

2017-ben a közfoglalkoztatás keretében a térségben főként az ott élő közfoglalkoztatottak több lakatlan, romos ingatlan környezetét rendezték gaztalanítással, illetve az illegális hulladéklerakók felszámolásával.

2018 és 2019 években is a közfoglalkoztatásban résztvevők elsődleges feladatát képezte a hulladékgyűjtés, kiemelt figyelemmel az illegális hulladék lerakók felszámolására.

2020-ban is, folyamatosan foglalkoztak a hulladékgyűjtéssel a hagyományos közfoglalkoztatásban és a Járási/egyéb startmunka mintaprogramban résztvevők is.

Az illegális hulladék lerakatok felszámolását követően a lerakással érintett helyszínek utóellenőrzése folyamatosan szükséges, a további hulladéklerakás és a rágcslók elszaporodásának megakadályozásának érdekében.

A rágcslók túlzott mértékű elszaporodása érdekében, a település Önkormányzata, 2019 évben támogatott rágcslóirtási programot hirdetett, melyet minden újszászi háztartás igénybe vehetett. A program sikeres, ezért a gócpontok felkutatását követően tovább folytatódik.

Újszász Városi Önkormányzat támogatást nyert el a TOP-4.3.1-16-JN1-2020-00008 azonosítószámú támogatási kérelem, és a hozzá kapcsolódó TOP-5.2.1-15-JN1-2020-00006 azonosítószámú támogatási kérelem keretében. Az előbbi projekt a szegregált településrész infrastrukturális fejlesztését célozza meg *(új szociális bérlakás építése, a projektben részt vevő szakember(ek) számára szolgálati lakás építése, leromlott állapotú szociális bérlakás bontása, a telepszerű lakókörnyezetben az ott élők életminőségét javító úthálózat, járdahálózat és csapadékvíz elvezető rendszer fejlesztése, valamint illegális hulladéklerakók felszámolása révén)*. Az utóbbi projektben a helyi identitást erősítő rendezvények révén növekszik a városrészben a lokálpatriotizmus, a fejlesztéseket az itt lakók egyre inkább magukénak fogják érezni. A tervezett tevékenységek társadalmi hatása egyértelműen pozitív: a munkaerő-piaci beilleszkedést segítő programok, a hátrányos helyzetű csoportok esélyegyenlőségének elősegítése, a bűnmegelőzési programok, a helyi lakosság kötődését, értékmezőrző szemléletét erősítő, közösségfejlesztő programok egyaránt közösségformáló szerepet töltenek be, emellett emelik a helyi társadalom munkaerő-piaci adaptációs képességét is. A gazdasági és társadalmi hatások eredőjeként növekszik a szegregátumban élők életminősége.

A hivatkozott fejlesztések várhatóan kiegészülhetnek további infrastrukturális fejlesztésekkel:

- TOP projekt keretében csapadék- és belvízelvezető rendszerek fejlesztése II. ütem,
- további út- és járdakapcsolatok fejlesztése,
- az érintett településrész közlekedési kapcsolatainak fejlesztése az EU 2021-2027 ciklus tervezett pályázati felhívásai (különös tekintettel a VMOP) által megvalósítani kívánt fejlesztések célterületeihez történő kapcsolódás érdekében.

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

A Munkás úti környéki szegregátumban a 2011-es népszámlálás adatai szerint 519 fő élt, ami a város lakosságának közel 8 %-át jelenti. A korcsoportos megoszlást vizsgálva megállapítható, hogy magasabb a fiatalok aránya a város egészéhez viszonyítva. A városban 16 % a 0-14 évesek aránya, a szegregátumban ez az arány majdnem kétszer magasabb, 36,6 %. Az aktív korúak aránya a városi aránnyal közel megegyezik. Az idősek aránya viszont a települési érték alatt marad, míg a település egészén a 60 év feletti lakosság aránya 24,2 %, addig a szegregátumban ez az arány 9,6 %.

Az aktív korúak körében a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya magas, 78,7%, ami előre jelzi az alacsony foglalkoztatottságot is. A népszámlálás adatai szerint a szegregátum területén élők között a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya 80 %, a foglalkoztatottaké 19,4 %. Ez azt jelenti, hogy a háztartások 66,9%-a nem rendelkezik állandó jövedelemmel, mivel nincs foglalkoztatott a családban. Magas a munkanélküliek, azon belül a tartós munkanélküliek aránya.

A Petőfi út környezetében a népszámlálási adatok szerint 69 fő élt, ami a város lakosságának csupán 1 %-a. A korcsoportos megoszlás hasonló a város egészéhez, a gyermekkorúak aránya 17,4%, a 15-59 éveseké 60,9 %, a 60 év felettié 21,7 %. Az aktív korúak körében a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya szintén magas, 71,4 %. A rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya, 61,9 %. A területen lévő háztartások 57,7 %-a foglalkoztatott nélkül volt, a kizárólag állami vagy helyi támogatási forrásból élők aránya 21,4 %.

A segélyezés szempontjából a Munkás út környéki szegregátum mutat negatívabb képet. Lakásfenntartási támogatásban közel minden második lakás részesül, ez három és félszer magasabb arány a város egészéhez viszonyítva. A rendszeres szociális segélyben részesülők aránya 43%, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben 50 %-ban részesültek. Összességében elmondható, hogy a városi átlagban a fenti segélytípusok negyedét a szegregátum területén élők veszik igénybe.

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény értelmében a településrendezés során figyelemmel kell lenni arra, hogy a rendezés az érintett lakosság életkörülményeiben, értékrendjében és szociális helyzetében hátrányos következményekkel ne járjon. Ennek érdekében biztosítani kell az emberhez méltó környezet folyamatos alakítását, értékeinek védelmét. Újszász Városi Önkormányzat elkészítette a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződése folyamatainak áttekintésére a város Integrált Városfejlesztési Stratégiáját és ennek részeként az anti-szegregációs tervet.

A 2001-es népszámlálási adatok alapján meghatározott szegregált területek mellett új szegregátum vagy szegregációval veszélyeztetett terület kialakulása nem történt a városban.

A 2011-es népszámlálási adatok alapján az északi szegregált lakókörnyezeti rész két kicsi telektömbbel bővült. A Petőfi út menti szegregátumnak tekintett telektömb kikerült e besorolás alól, a mutatószámok javulása miatt, helyette egy közeli telektömb került a mutatószámok alapján szegregált lakókörnyezeti besorolásra, amely azonban a 3.5. pont a) alpontjában ismertetettek alapján nem tekinthető valódi szegregált lakókörnyezeti településrésznek.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

A lakosság egészségi állapotára országosan és a városban is jellemző, hogy a megbetegedések és a halálozási adatok esetében első helyen a szív- és érrendszeri betegségek, magas vérnyomás állnak *(Újszászon a halálozási okok 43%-a eredeztethető innen)*. A megbetegedéseket tekintve sok olyan rizikó állapot, betegség létezik, amely időbeni felismerésével és hatékony kezelésével a szív-érrendszeri halálozások száma csökkenthető. Ilyen a magas vérnyomás és a cukorbetegség, illetve az elhízás. Újszászon a lakosság **1/3-a** elhízott, az elhízás és a túlsúly a nőknél jelenik meg nagyobb arányban. A megbetegedések között második helyen állnak az ischaemiás szívbetegségek, melyek a lakosság 9%-át érintik. A településen jellemző megbetegedési tényezők között harmadik helyen állnak a mozgásszervi megbetegedések, csigolyabántalmak, csonttritkulás. Ezek a betegségek a lakosság összesen 6%-ánál jelentkeznek. Újszászon a lakosság 1,7 %-a szenved daganatos megbetegedésben.

A gyermekeknél a leggyakoribb egészségügyi problémák az asthma, a bőrgyulladás, valamint a kalóriatöbblet miatti elhízás.

2021-ben a településen 367 fő rendelkezik érvényes közgyógyellátási igazolvánnyal.

Az Önkormányzat 2015-ben elfogadta a város egészségügyi koncepcióját, egészségtervét. Abban rögzítette a település egészségügyi státuszát, és ott is meghatározta a szükséges intézkedéseket. Minden felmérés azt erősíti meg, hogy a városnak szüksége van egy korszerű egészség centrumra, ahol az alapellátás minimum feltételei biztosítottak, ahol a betegek gyógyulásához, gyógyításához megvannak a szükséges és elégséges feltételek.

A TOP-4.1.1-15-JN1-2016-00021 azonosító számú projekt keretében I. ütemben megtörtént a háziorvosi, házi gyermekorvosi és védőnői szolgáltatások Szabadság tér 4. szám alatti, új épületszárnyba történő integrálása, amely II. ütemben, újabb pályázati forrás bevonásával a meglévő épület rekonstrukciója révén alkalmassá vált a fogorvosi rendelők átköltöztetésére. Így az egészségügyi alapellátás egy helyszínen elérhető a város lakói számára. Az épületegyüttes olyan rendelőhelyiséget is tartalmaz, ahol további egészségügyi szolgáltatások megszervezésére is lehetőség nyílik.

Az önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról, a fogorvosi alapellátásról, az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról, a védőnői ellátásról, az iskola-egészségügyi ellátásról. Az alapellátás munkáját segítik helyben igénybe vehető szakellátások (házi szakápolás), fizioterápia, a gyógyszertár, illetve civil szervezetek által végzett tevékenységek. A hospice szolgáltatást az OFISZ-98. Bt. végzi, a feladataik közé tartozik a betegek lakásán történő fizioterápiás kezelés-gyógytornáztatás és az elhúzódóan gyógyuló sebek kötözése, mindez TB által finanszírozott formában kerül lebonyolításra.

Az ügyeleti ellátás kistérségi együttműködés keretében történik a Liver 08 Kft. közreműködésével. Az ügyeleti ellátás igénybevételére Szolnokon a Hetényi Géza Kórház területén van lehetőség, sürgős esetben az ügyelet orvos a helyszínre hívható.

A gyermekorvosi ellátás biztosítását a korábbi négy vegyes körzet átszervezésével 2006-ban sikerült kialakítani, egy körzetben, privatizált praxisként működik. A védőnői szolgálat által ellátott csecsemő tanácsadást is a gyermekgyógyász végzi a Szabadság tér 4. szám alatti rendelőben.

Két fogorvosi körzet látja el a település fogászati teendőit, a körzeti munkát és az iskolafogászatot.

A Védőnői Szolgálatnál a településen 2 fő főiskolai végzettséggel rendelkező, főállású közalkalmazott látja el két körzetben a területi munkát. Hozzájuk tartozik a településen működő két óvodai intézményegység is. A védőnők csecsemők és kisgyermek (0-6 éves korig), valamint várandós anyák preventív egészségügyi ellátását végzik. Az iskola-védőnői szolgálat 1 fő főiskolai végzettségű iskola-védőnő alkalmazásával történik. A szolgálat által ellátottak köréhez tartoznak a Vörösmarty Mihály Általános iskola és a Szolnoki Szakképzési Centrum Rózsa Imre Technikum tanulói. A szolgálat telephelye a Dózsa György út 23. szám alatt, a Szolnoki Szakképzési Centrum Rózsa Imre Technikum épületében lévő tanácsadó, de az általános iskola két épületében is rendelkeznek egy-egy különálló helyiséggel. Az iskolavédőnő feladata a tanulók egészségi állapotának szűrése, követése, védőoltások előkészítése, a nyilvántartások vezetése.

Az alapellátás munkáját segíti a gyógyszerértár, amely privatizáltan működik. Jól megközelíthető, a lakosság igényeit kielégíti, a ritkán alkalmazott gyógyszereket is beszerzik. Két gyógyszerész, három szakasszisztens, egy asszisztens és egy nem szakképzett dolgozó biztosítja a munkát. Sajnos a gyógyszerértári ügyelet helyben nem biztosított.

A jelenlegi egészségügyi ellátást biztosító épületek:

Szabadság tér 4. (önkormányzati rendelő)

A TOP-4.1.1-15-JN1-2016-00021 azonosító számú projekt keretében I. ütemben megtörtént a házi orvosi, házi gyermekorvosi és védőnői szolgáltatások Szabadság tér 4. szám alatti, új épületszárnyba történő integrálása, amely II. ütemben, újabb pályázati forrás bevonásával a meglévő épület rekonstrukciója révén alkalmassá vált a fogorvosi rendelők átköltöztetésére. Így az egészségügyi alapellátás egy helyszínen elérhető a város lakói számára. Az épületegyüttes olyan rendelőhelyiséget is tartalmaz, ahol további egészségügyi szolgáltatások megszervezésére is lehetőség nyílik.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A prevenció tevékenységét leghatékonyabban a védőnői szolgálat és a házi gyermekorvosi ellátás biztosítja, a kötelező szűréseket elvégzik. Fogászati szűrést az iskola-egészségügyi feladatok közt a fogorvosok végeznek az oktatási intézményekkel történt megállapodások alapján.

A népegészségügyi szűrővizsgálatok közül a tüdőszűrést minden év augusztusában biztosítjuk a településen. További vizsgálatok Szolnokon végeztethetők el.

Ágotai Emese iskolavédőnő és a Gyere Segíts Alapítvány az önkormányzat, helyi vállalkozók és intézmények támogatásával az utóbbi években rendszeresen megszervezte az „Egy nap egészség Újszászon” elnevezésű rendezvényt, melyen ingyenes szűrővizsgálatok, tanácsadások (vércukormérés, vérnyomás mérés, koleszterin szint ellenőrzés, nőgyógyászati, bőrgyógyászati, urológiai, fogászati szűrés szakorvosok közreműködésével, véradás, pszichológiai tanácsadás, stb.) állnak a lakosok rendelkezésére. A rendezvény a lakosok körében is népszerű, közel 300 fő vesz részt évente az ingyenes szűrővizsgálatokon.

Az Együtt Újszászért Egészségmegőrző, Szociális, Oktatási és Kulturális Egyesület kiemelkedő tevékenységet végez a településen az egészségvédelem, egészség megőrzés és az egészséges életmódra nevelés területén. A lakosság igényeit figyelembe véve korosztálytól függetlenül, előadásokat, szervez. Különböző betegségmegelőzésről szóló tájékoztató újságcikkkel segítik a település egészségügyi dolgozóinak munkáját. Ezzel, és a többi célterületen végzett munkájukkal járulnak hozzá a lakosság egészségi állapotának, életminőségének javításához.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A településen működő oktatási intézmények mindegyikében folyik fejlesztő munka, az intézmények fejlesztő helyiségekkel és eszközökkel felszereltek. 2008 óta Újszászon működik pedagógiai szakszolgálat. Jelenleg az ellátás a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Szolnoki Tagintézmény Újszászi telephelyként működik, feladatai a szakértői bizottsági tevékenység, nevelési tanácsadás, logopédiai ellátás, kiemelten tehetséges gyermekek, tanulók gondozása. A város képviselő-testülete a feladatok közé a gyógytestnevelés és az iskolapszichológiai, óvodapszichológiai ellátás felvételét javasolta az újszászi telephelyre.

Rehabilitációs tevékenységek közül jelenleg az oktatási intézményekben biztosított gyógytestnevelés áll rendelkezésre. **A településen az Iskola út 8. szám alatti telephelyen fizioterápiás ellátás működik, melyet szakorvosi beutalóval lehet igénybe venni.**

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az önkormányzat két saját üzemeltetésű konyhájával gondoskodik a közétkeztetés ellátásáról. Az Újszász Dózsa György út 23. szám alatt található épületben működő korszerűsített, 600 adagos főzőkonyha látja el a bölcsőde, az óvoda és a középiskola étkeztetését, a Zagyvaparti Idősek Otthona felújításra szoruló konyhája

gondoskodik az ellátottak napi ötszöri étkeztetéséről. Az étkeztetés mindkét konyha esetében megfelel az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó előírásoknak. ***Mindkét konyha esetében cél a HACCP rendszernek való megfelelés, melynek érdekében a felújítás, korszerűsítés és eszközbeszerzés megvalósítása szükséges, lehetőség esetén akár pályázati forrásból is.***

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Újszászon sokszínű, gazdag sportélet folyik. Az önkormányzat sportlétesítményeivel gondoskodik az egészséges életmódra nevelés infrastrukturális feltételeiről és az azokhoz való hozzáférésről. A város sportolási lehetőségeinek színtere a Városi Tornacsarnok, a sportpálya és a technikum tornaterme. A tornacsarnokban lehetőség van lakossági sportfoglalkozásokra is, nagyon népszerű a kispályás teremlabdarúgás.

A szervezett sportot a 2020-ban 95 éves Újszászi Városi Vasutas Sportegyesület fogja össze. Az ÚVVSE hét szakosztályt működtet, ezek a labdarúgó-, az asztalitenisz-, a sakk-, a triatlon-duatlon-, a lábtoll-labda, a röplabda, és a szabadidős sport szakosztály. A szabadidős szakosztályban fanatic fitness aerobic, zumba, gyalog- és kerékpáros túrázás, karate, íjászat sportágakban sportolhatnak az újszásziak. Az egyesületben több mint 300-an sportolnak rendszeresen. A sportéletben jelentős változást jelentett egy különleges kínai sportág, a lábtoll-labda meghonosodása Újszászon. A sportág népszerű a hátrányos helyzetű és roma gyerekek között is.

Az általános iskola a diáksport foglalkozások keretében különböző sportágakban (foci, kézilabda, tollaslabda, lábtoll-labda, stb.) iskolai bajnokságot szervez, részt vesznek a diákolimpiai versenyeken is. A településen működő civil szervezetek is rendszeresen szerveznek sportnapokat, melyeken a részvétel ingyenes.

A városban önköltséges alapon lehetőség van különböző női torna (aerobic, kondicionáló torna, stb.) foglalkozásokon, vagy harcművészeti foglalkozásokon is részt venni. A testmozgás körében a településen különösen népszerű a tánc, az óvodás kortól a senior korosztályig különböző táncsoportok működnek a városban. A sportolási lehetőségek 2018-ban mindenki számára elérhetően bővültek az Újszász Városi Önkormányzat pályázatának megvalósításával, a városi sportcsarnok melletti 200 m-es futókör és a kondi-park megépítésével. Az Újszászi Önvédelmi Sportegyesület megalakulásával új sportágak – kick és thai boks, cross fitt tréning és tánc – színesítik a város sportéletét. Az Önvédelmi SE létrehozta és működteti a Nagykerti Sport- és Szabadidőközpontot.

A sportolást szolgáló valamennyi létesítmény felújításra, átalakításra szorul. Szükséges lenne új pályák létesítésére is. Az önkormányzat célkitűzése egy új sportcsarnok létrehozása a turisztikai és szabadidő központhoz kapcsolódóan.

A település lakosainak folyamatos igénye a sport és szabadidős lehetőségek javítása, több civil szervezet működése is – többek között – ezt a célt szolgálja (pl. Szabadság Horgászegyesület, mazsorett-csoportok, vadásztársaság). Újszász Városi Önkormányzat elnyert pályázataiban szerepelt egy 200m-es futókör és egy kondi-park kialakítása, amely fejlesztés 2018. évben meg is valósult.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A szociális alapellátás területén a Szolnoki Kistérség Többcélú Társulása Zagyva menti Integrált központja biztosítja az állampolgárok számára az egyenlő esélyű hozzáférést. Szociális munka keretében komplex segítséget nyújtanak az állampolgárok önálló életvitelének és készségének megőrzéséhez, erősítéséhez. Ide sorolható: a szociális étkeztetés, a házi segítségnyújtás, idősök nappali ellátása, család-és gyermekjóléti szolgáltatás, pszichiátriai betegek közösségi ellátása. A szociális ellátások és a szolgáltatások összehangoltan, koordináltan működnek, nagymértékben lefedik a szociális szükségleteket. A helyi szociális ellátórendszer középpontjában továbbra is a segítségre szoruló emberek állnak, akiknek színvonalas ellátása feltételezi az emberi értékek tiszteltetését. A helyi szociális szolgáltatások gyakorlatában a személyközpontú szociális munkafolyamatosan biztosított, amely megteremti a hátrányos helyzetben élők támogatásának, az esélyegyenlőség megteremtésének feltételeit. Újszász Városában 2020. februárjában sikeresen elindult a Népkönyhai szolgáltatás, ami közel 300 fő részére biztosít napi egy tál melegételt. A

Népkonyhai szolgáltatást igénybe veheti minden 18. életévét betöltött magyar állampolgár, aki más egyéb támogatott (szociális) étkeztetést nem vesz igénybe.

A településen idősök bentlakásos ellátását biztosítja az önkormányzati fenntartású Zagyvaparti Idősek Otthona, valamint a Kastély Otthon időskorúak részlege, mely intézmények a helyben mutatkozó igényt teljesen lefedik.

g) Településünkön biztosított pénzbeli/természetbeni szociális ellátások:

- rendkívüli települési támogatás,
- lakásfenntartási támogatás,
- gyógyszer-támogatás,
- méltányossági ápolási díj,
- temetési támogatás,
- köztemetés,
- menetrend szerinti helyi autóbusz közlekedésben résztvevő diákok, és nyugdíjasok támogatása,
- újszülött gyermekek fogadásához támogatás,
- Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíj,
- orvostanhallgatóknak pályázati ösztöndíj,
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény.

Személyes gondoskodást nyújtó ellátások:

- Család- és gyermekjóléti szolgálat
- Gyermekek napközbeni ellátása: bölcsőde, óvoda, iskolai napközi otthon
- Gyermekek átmeneti gondozása: helyettes szülői hálózat

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

i) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

A területi ellátórendszer elemei mindenki számára hozzáférhetők, egységes, egymásra épülő szolgáltatásokat nyújt folyamatos és megbízható módon. A pénzbeli ellátások és a közszolgáltatások szervezése során pozitív diszkriminációval segítjük a célcsoportokhoz tartozókat. Ez részben szabályozási eszközökkel, részben eljárások bevezetésével, részben a nyilvánosság eszközeinek alkalmazásával történik. Az önkormányzat a krízishelyzetbe került személyeket soron kívül átmeneti támogatásban részesíti, vagy természetbeni segítséget nyújt.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

A város kulturális életének központjai a Városi Művelődési Ház és a Városi Könyvtár. A művelődésház helyet ad a városi rendezvényeknek, kiállításoknak, vetélkedőknek, civil szerveződések összejöveteleinek, zeneoktatásnak, tanfolyamoknak, játszóháznak, városi ünnepeknek, színházi, ismeretterjesztő, pódium előadásoknak; szervezik a városi rendezvényeket. A művelődési házban működik a városban lévő számos civil szervezet.

A könyvtár fontos szerepet tölt be az alapvető információszolgáltatásban, az 1997. évi CXL tv. alapján biztosítani kell, hogy a tárolt információk mindenki számára hozzáférhetők legyenek.

Több internetes hozzáférést biztosító számítógép állt a több mint 900 fő beiratkozott rendelkezésére, hangos könyveket is gyűjtenek. 2007-ben számítógépes adatbázist hoztak létre a mintegy 35 ezer kötetes állományuk nyilvántartására, 2008-tól a kölcsönzést számítógépen is nyilvántartják. Pályázat keretében

számítástechnikai eszközök fejlesztését, a könyvtár akadálymentesítését és szakmai fejlesztések, rendezvények szervezését a szolgáltatások színvonalának emelését pályázati források segítették. A lakosság számára számítástechnikai tanfolyamokat szerveznek. A könyvtár dolgozói (2 fő) érdekes rendezvényeket, programokat, előadásokat szerveznek minden korosztálynak, óvodai, iskolai csoportoknak, segédkeznek a városi rendezvények szervezésében. A Városi Könyvtár segíti a lakosságot az elektronikus ügyintézésben, az időseket a nekik szóló pályázatok benyújtásában, ún. Nagyinet tanfolyammal az idősek digitális írástudását fejlesztik; végül a „házhoz megy a könyv” programjukkal a mozgáskorlátozottak részére szóló programot kínálnak. A Városi Művelődési Házban 2017-ben Digitális Jólét Program Pont került kialakításra, mely a digitális írástudást és kompetenciafejlesztést hivatott szolgálni.

A településen sok bejegyzett civil szervezet, vagy bejegyzés nélküli csoportosulás, klub működik. Ezek a szervezetek és a körükben tevékenykedő újszászi emberek a helyi közösség legkülönbözőbb érdekeinek érvényesítését szolgálják. A szerveződések szerepet vállalnak a kultúra közvetítésében, az oktatás színvonalának emelésében, egészségügyi felvilágosításban, környezetvédelemben, környezetszépítésben, szabadidő hasznos eltöltésében, közbiztonság javításában. Pályázat útján az önkormányzat anyagi támogatásban részesíti a szervezeteket.

A cigányok/romák nem alakítottak kulturális-művészeti csoportokat, a hagyományápoló tevékenységük minimálisra csökkent, éppen ezért minél nagyobb számban történő bevonásuk fontos kell, hogy legyen minden kezdeményezés esetében.

A civil szervezetek munkáját koordinálja a 2004-ben alakult Városi Civil Fórum.

A közösségi élet szerves része a vallásos emberek istentiszteletre járása. Újszász lakosságának jelentős része római katolikus vallású.

Számottevő a református vallásúak aránya is. Az 1990-ben elkezdett templomépítést 2004-re sikerült befejezni. A református templom a település impozáns épülete lett. Az egyházi feladatokon túl a lelkes törekszik a lakosság összefogására, ezért számos rendezvényt szerveznek, amin felekezeti hovatartozás nélkül bárki részt vehet. Nemzetközi kapcsolataik révén külföldi vendégek is megfordulnak a településünkön.

A városban a közösségi élet számára helyet biztosító épületek felújításra szorulnak. Az önkormányzat a TOP-2.1.2-15-JN1-2016-00018 számú pályázata keretében megvalósította a „Közösségi tér kialakítása az újszászi városközpontban” című projektet. Új szabadtéri színpad és aktív rekreációs tér létesült, ahol nagy hangsúly lett helyezve a települési zöldfelület megújítására, a csapadékvíz helyben történő szikkasztására, illetve játszótér és kültéri kondipark is létesült. A tér rendszeres használatbavételét ugyan megszakította a kialakult járványhelyzet, de rendezvényektől függetlenül szép számmal pihennek meg itt járókelők, vagy veszik igénybe gyermekes családok, fiatalok.

Az önkormányzat a VP6-7.2.1.1-20 kódszámú, a „Helyi termékértékesítést szolgáló piacok infrastrukturális- és eszköz fejlesztése” megnevezésű felhívásra támogatási kérelmet nyújtott be. A cél egy modern, színvonalas piacterület kialakítása, amely egyúttal a közösségi élet egyik fontos színterévé válhat a településközpontban.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

A településen a kisebbségi és többségi társadalom együttélése hosszú időre vezethető vissza. Konkrét etnikai konfliktusokról nem beszélhetünk, de problémát jelent az egymás mellett élésben a különböző kultúrákból, életmódból eredő sajátosságok, a rendezetlen lakáskörülmények, az állattartás problémái, melyek kezelése kihívást jelent a polgároknak és az önkormányzatnak is.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Újszász lakóira jellemző az adományozás, az önkéntes munka jelenléte. A civil szervezetekhez, egyesületekhez, klubokhoz való tartozás erősíti az ilyen jellegű tevékenységeket. A városban több civil szervezet végez adománygyűjtő akciókat. Legjelentősebb ilyen irányú munkát a Gyere Segíts Alapítvány, az Együtt Újszászáért Egyesület a Római Katolikus Egyházközség Újszászi Karitász csoportja, valamint az SZKTT Zagyvamenti Integrált központ végez.

A helyi vállalkozókra jellemző a különböző civil szervezetek, intézmények rendezvényeinek anyagi, vagy természetbeni támogatása.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

2014-es önkormányzati választások alkalmával ismét alakult roma nemzetiségi önkormányzat, majd 2019-es évben is megválasztásra került. A települési és a nemzetiségi önkormányzat együttműködési megállapodást kötött, mely tartalmazza a nemzetiségi önkormányzati működés személyi, tárgyi feltételeinek biztosítását, költségvetésük előkészítésével, megalkotásával adatszolgáltatási kötelezettségekkel kapcsolatos feladatokat. Az Újszászi Polgármesteri Hivatal biztosítja a nemzetiségi önkormányzat működéséhez, a testületi, tisztségviselői, képviselői feladatok ellátásához szükséges tárgyi és személyi feltételeket. A nemzetiségi önkormányzat hagyományőrző rendezvények megtartásával igyekszik népszerűsíteni a roma kultúrát. A roma fiatalok továbbtanulását segítik és növelik az országos szinten kiírt ösztöndíjpályázatok, valamint a felsőoktatási ösztöndíjpályázatok, melyekben való részvételhez szintén az Újszászi Polgármesteri Hivatal munkatársai nyújtanak segítséget.

A felnőtt roma lakosság jövedelemszerzését az Önkormányzat igyekszik elősegíteni a közfoglalkoztatással, illetve minden pályázati úton való szakképzési lehetőséget megragad.

Az önkormányzat együttműködő partner az EFOP 1.3.4-16 közös értékeink, sokszínű társadalom roma kultúra népszerűsítése pályázatban, melyben kulturális események, találkozók, előadások, hagyományátadó programok, érzékenyítő tréningek, mesedélutánok, interaktív zene-vers-irodalmi foglalkozások szerepelnek.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Szakképzetlen munkanélküliek magas száma, alacsony foglalkoztatottsága	Közfoglalkoztatás lehetőségeinek kihasználása Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása. Képzések szervezése/együttműködés a Szolnoki Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztállyal
Mélyszegénységben élők egészségügyi állapotának romlása	Egészségügyi vizsgálatok, prevenciók szűrővizsgálatok népszerűsítése
Kisebbségi önkormányzat működési hibáinak kiküszöbölése, a lehetőségek kihasználása	Információk közvetítése, tájékoztatás a roma közösség felé, öntevékenység elősegítése Integráció elősegítése Nagykörűvel közös EFOP-1.3.4-16 Közös értékeink - sokszínű társadalom – Roma kultúra népszerűsítése című pályázat

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

Újszászon az állandó népesség száma 2018-ban 5913 fő volt, ebből:

0 - 2 éves: 160 fő

3 - 5 éves: 156 fő

6 -14 éves: 513 fő

15 -18 éves: 253 fő

A 0-18 éves korosztályhoz tartozók száma összesen 1082 fő, mely az összlakosság 18 %-át jelenti. Az ellátórendszer támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családokat s emellett a megelőző tevékenységét a szociális, köznevelési, egészségügyi, közművelődési, sport és civil szervezeteinek hálózatán keresztül és együttműködve tudja végezni. Elmondható, hogy a településen a gyermekvédelmi alapellátások jól működnek, a gyermek- és ifjúságvédelem a gyermekekkel foglalkozó intézményben jelen van. A gyermekek, az iskoláskorúak ellátása, esélyegyenlősége az egyenlő bánásmód szerint jól biztosított.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, eü., szociális, lakhatási helyzete

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek megoszlása korcsoportonként 2019. december 31.-én

Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családba-fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba-fogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba-fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33.§-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált városfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéshez szükséges feltételek.

Halmozottan hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az a) – c) pontokban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll.

	2019. december 31.-én	0 – 2 éves	3 – 5 éves	6 - 13 éves	14 -17 éves	18 év feletti
Megállapított HH száma	127	14	24	58	29	2
Megállapított HHH száma	165	18	25	82	38	2
Összesen	292	32	49	140	67	4

A veszélyeztetettség olyan – gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.

A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermek védelembe vétele a Család-és gyermekjóléti szolgálatnak nem feladata.

Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

	18 év alattiak száma a népességben	Védelembe vett 18 év alattiak száma	Megszűntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2014	1058	44	0	95
2015	n.a	32	16	61
2016	n.a	34	3	74
2017	n.a	38	1	73
2018	n.a	39	9	57
2019	n.a	28	18	60
2020	n.a	37	1	69

Forrás: helyi adatgyűjtés

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

Szociális rászorultság alapján a jegyző által megállapítható ellátás. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményére, évente két alkalommal pénzbeli támogatásra, továbbá a külön jogszabályokban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére 2012-ben 610 fő részesült rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben. Ebből, 22 fő fiatal felnőtt, 588 fő kiskorú, így a kiskorú népesség 47,6 %-a részesült ezen ellátási formában. A támogatott gyermekek 60 %-a 7-14 éves korú. **2013-ban a gyvt-s gyerekek száma 567 fő volt, 2014-ben 532 fő, 2015-ben 497 fő, 2016-ban 454 fő, 2017-ben 415 fő, 2018-ban 380 fő, 2019-ben 330 fő volt.**

A fenti táblázat alapján megállapítható, hogy az évek során a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek száma csökkenő tendenciát mutat. A gyámhatóság annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága

- a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel,
- a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel természetbeni támogatást nyújt fogyasztásra készétel, ruházat, valamint tanszer vásárlására felhasználható Erzsébet-utalvány formájában.

2019-ben rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők pénzbeli támogatása:

Időpont	Gyermekek száma alapösszegű	Gyermekek száma emeltösszegű	Összeg / Ft
2019.08.01.	33	301	2.154.500,- Ft
2019.11.01.	32	300	2.142.000,- Ft

Forrás: Újszász Városi Önkormányzat 2019. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról beszámoló

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

A szociális segélyek mellett sokan csak a gyermekek után járó ellátásokból élnek (pl. családi pótlék, gyermekgondozási segély, stb.), azonban erről a körrel hivatalos adatokkal nem rendelkezünk. Az ilyen családok jellemzően nem tudnak kikerülni a szociális olló szorításából.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

Az ingyenes vagy a kedvezményes támogatások köre kiszélesedett az elmúlt években, és tovább szélesedik. (pl. a bölcsődei ingyenes ellátás) A támogatások zöme a rendszeres gyermekvédelmi támogatások jogosultságához kötődik.

A gyermekétkeztetés területén évről-évre bővül azoknak a gyerekeknek a száma, akik ingyenes étkezési ellátásban részesülnek. Mindezek a központi törvényi intézkedésekből erednek. Egyre bővül az ingyen étkezők száma, és bevezetésre került a szünidei gyermek-étkeztetés is.

Problémaként jelentkezik, hogy több gyermek nem veszi igénybe a számára járó ingyenes étkezést. További probléma, hogy amennyiben a gyermek pl. betegség miatt nem megy iskolába, a szülők nem jelzik, hogy azokra a napokra az étkezést nem veszik igénybe, így ez fölösleges költségként jelentkezik.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A településen a KSH adatok által körülhatárolt szegregátumok esetében megállapítható, hogy a szegregált területen magasabb a fiatalok (0-16 évesek) aránya a település egészéhez képest. A korábbiakban bemutatottak szerint a családok jövedelmi és foglalkoztatási viszonyai rosszak, ezért sok a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek ezeken a területeken. A fiatalok jellemzően leromlott állapotú, kis alapterületű, nem egészséges környezetet biztosító lakásokban élnek. A közszolgáltatásokhoz való hozzáférésük biztosított, az oktatási intézmények, városközpontban nyújtott szolgáltatások elérhetősége és megközelíthetősége biztosított. A bölcsődei ellátást jellemzően nem veszik igénybe, melynek oka az alacsony foglalkoztatottságban keresendő. Az oktatási intézményekben a gyermekek oktatása-nevelése integráltan történik.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A korábbiakban bemutatottak szerint az önkormányzat teljes körűen biztosítja a településen az egészségügyi alapellátás, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatásokat és ellátásokat. Szakellátások jellemzően a megyeszékhelyen, Szolnokon elérhetők. A célcsoport számára legnagyobb segítséget a Szolnoki Kistérség Többcélú Társulása Zagyvamenti Integrált Központ, illetve a Mozgáskorlátozottak Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Egyesületének helyi csoportja nyújtja.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A Védőnői Szolgálatnál a településen 2 fő főiskolai végzettséggel rendelkező, főállású közalkalmazott látja el két körzetben a területi munkát. Hozzájuk tartozik a településen működő két óvodai intézményegység is. A védőnők csecsemők és kisgyermek (0-6 éves korig), valamint várandós anyák preventív egészségügyi ellátását végzik.

Az iskola-védőnői szolgálat 1 fő főiskolai végzettségű iskola-védőnő alkalmazásával történik. A szolgálat által ellátottak köréhez tartoznak az általános iskola és a középiskola tanulói. A szolgálat telephelye a Dózsa György út 23. szám alatt, a középiskola épületében lévő tanácsadó, de az általános iskola két épületében is rendelkeznek egy-egy különálló helyiséggel. Az iskolavédőnő feladata a tanulók egészségi állapotának szűrése, követése, védőoltások előkészítése, a nyilvántartások vezetése.

Védőnői álláshelyek száma

	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2012	2	106,5
2013	2	106
2014	2	82,5
2015	2	101,5
2016	2	105
2017	2	101,5
2018	2	101

Forrás: TEIR, helyi adatgyűjtés

A településen a két kialakított körzetben minden 0-3 év közötti gyermek hozzájut a védőnői ellátáshoz.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A településen betöltetlen gyermekorvosi vagy háziorvosi praxis nincs. A gyermekorvosi ellátás biztosítását egy körzetben biztosítja az önkormányzat, mely privatizált praxisként működik. A csecsemő tanácsadást is a gyermekgyógyász végzi a Szabadság tér 4. szám alatti Egészségház rendelőjében. Az ellátott esetek számát az alábbi táblázat jelzi.

Gyermekorvosi ellátás jellemzői

	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Háziorvos által ellátott esetek száma	Gyermekorvos által ellátott esetek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott esetek száma
2013	0	42740	6357	0
2014	0	43415	6462	0
2015	0	43797	6653	0
2016	0	45523	7155	0
2017	0	45306	6692	0
2018	0	46365	6954	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A fejlesztésre és rehabilitációra az oktatási intézmények keretein belül van lehetőség. A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Szolnoki Tagintézmény telephelye Újszászon működik, ellátja a szakértői bizottsági tevékenységet, nevelési tanácsadást, logopédiai ellátást, kiemelten tehetséges gyermekek, tanulók gondozását a település minden oktatási intézményében. A feladatai közé tartozik a gyógytestnevelés és az iskolapszichológiai, óvodapszichológiai ellátás felvételét javasolta az újszászi telephelyre.

c) gyermekjóléti alapellátás

A településen a gyermekjóléti alapellátásról és a helyettes szülői hálózatról az önkormányzat a Szolnoki Kistérség Többcélú Társulás Zagyva menti Integrált Központján keresztül gondoskodik.

A **Család- és gyermekjóléti szolgálat** a gyermekjóléti alapellátások biztosításával hozzájárul a gyermek testi, érzelmi, értelmi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez, valamint a kiemelt gyermek családjába való visszahelyezéséhez.

Az intézmény szakemberei családgondozói feladatokat látnak el, ellátásokat közvetítenek, és szervezési tevékenységet végeznek. A szolgáltatások igénybevétele önkéntes és térítésmentes.

A szolgálat feladatai:

- A gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében:
- tájékoztatás a gyermeki jogokról, támogatások formáiról, az azokhoz való hozzájutás segítése
- családtervezési, nevelési, egészségügyi, mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó szolgáltatások, és az ezekhez való hozzájutás lehetőségeinek biztosítása
- szociálisan válsághelyzetben lévő anya segítése, támogatása
- szabadidős programok szervezése
- hivatalos ügyek intézésének segítése

A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében:

- a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, magánszemélyek és nem állami

szervek bevonásával

- veszélyeztetettséget megelőző okok feltárása, és azoknak adekvát javaslat készítése
- a szolgálat feladatait a következő intézményekkel összehangoltan végzi: védőnői szolgálat, gyermekorvosi szolgálat, az óvoda és az iskola gyermekvédelmi felelőseivel, rendőrség, egyházi –és társadalmi szervezetek
- tájékoztatást nyújt az egészségügyi intézményeknél működő inkubátorokból, illetve abba a gyermek örökbefogadáshoz való hozzájárulás szándékával történő elhelyezésének lehetőségéről.

A kialakult veszélyeztetettség elhárítása érdekében:

- családgondozás a családban előforduló működési zavarok ellensúlyozására
- családi konfliktusok megoldásának elősegítése
- egészségügyi és szociális ellátás valamint hatósági intézkedések kezdeményezése
- javaslat a gyermek családból való kiemeléséhez

A családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében:

- családlátogatás biztosítása a család megfelelő gyermeknevelési körülményeinek megteremtésének segítése érdekében, együttműködve az érdekelt szervekkel.
- az érdekelt intézményekkel együttműködve az utógondozás biztosítása a gyermek reszocializációjának érdekében

Egyéb feladatok:

- a településen élő gyermekek szociális helyzetének, veszélyeztetettségének folyamatos kísérése
- a gyermek panaszainak meghallgatása, a szükséges intézkedések megtétele
- a védelembe vett gyermek, gondozási nevelési tervének elkészítése
- felkérésre környezettanulmány készítése
- kezdeményezi a települési önkormányzatnál új ellátások bevezetését
- folyamatos kapcsolattartás a nevelési oktatási intézményekkel, segítve azokat gyermekvédelmi feladataik ellátásában.

A család- és gyermekjóléti szolgálat legtöbb esetben az oktatási intézményektől (óvodák, iskolák) értesül a veszélyeztetett gyermekekről. Elsősorban a pedagógusok és a gyermek- és ifjúságvédelmi felelősök jelzései alapján veszik fel a kapcsolatot a családokkal, de érkezhetnek jelzések a jelzőrendszer többi tagjától is (rendőrség, gyámhivatal, háziorvos, védőnő, illetve más gyermekjóléti szolgálat). A jelzés után intézményünk családsegítője felveszi a kapcsolatot a családdal (személyesen, telefonon vagy levélben).

Az alapellátásban történő családgondozás esetén a családsegítő szükség szerint, havonta 1-4 alkalommal keresi fel a családot. A veszélyeztetettség megszüntetése érdekében kapcsolatot tart az oktatási intézménnyel, szükség esetén pszichológus segítségét is felajánlja a családnak. Tájékoztatást ad az igénybe vehető szociális ellátásokról, ügyintézésben, kérvények kitöltésében nyújt segítséget.

Amennyiben a családsegítő úgy látja, hogy a veszélyeztetettség továbbra is fennáll, tehát alapellátás keretén belül nem szüntethető meg, akkor a Család- és Gyermekjóléti Központ esetmenedzsere felé, a Központ által kezdeményezzük a gyermek védelembe vételét. A szolgálat eseteinek a száma, az elmúlt évben ismét megnőtt. Ennek oka azokból társadalmi folyamatokból adódott, amikkel szembe kell néznie a családoknak, jelzőrendszeri tagoknak, a szolgálatunknak és az önkormányzatnak. Ezeknél a családoknál olyan jellegű halmozott problémák jelentkeznek (magatartás zavar, iskolai problémák, egzisztenciális problémák, devianciák), melyek megoldása nem feltétlenül esik a Szolgálat feladatkörébe.

A veszélyeztetettség okai:

Családi konfliktus:

A szülők közötti konfliktusok általában családon belül maradnak. A gyermek viselkedésével jelzi a problémát, ami inkább lelki bántalmazás és érzelmi elhanyagolás.

Egyre komolyabb probléma, hogy a kiskorú gyermek bántalmazza társait. Agresszív viselkedést mutat iskolában, óvodában, utcán, otthonában egyaránt. A konfliktusnak ezen formája nem marad rejtve, mert a jelzőrendszer tagjai a probléma megjelenését követően a lehető leghamarabb jeleznek.

Gyermekeknevelési problémák:

A gyermekneveléssel kapcsolatos problémák leginkább a kamaszkorban jelentkeznek. Jellemző a csavargás, szülő és gyermek közötti konfliktus, alkohol, cigaretta, drogfogyasztás, valamint a tankötelezettség teljesítésének az elmulasztása. A szülők a megoldási lehetőségeket nem találják, ebben kell segítséget nyújtani számukra, továbbá a helytelen gyermeknevelési módszerek elkerülése érdekében szükséges a családgondozó beavatkozása, a gyermek továbbítása megfelelő szakemberhez.

Anyagi természetű problémák:

Nagyon sok család küzd a létfenntartást veszélyeztető anyagi problémával, ami elmélyülni látszik, illetve tartóssá válik, ezáltal befolyásolja a gyermekek életminőségét. A szülők helytelen életvitele, a nem megfelelő pénzbeosztás mellett a hiteltartozások folyamatos növekedése, a törlesztő részletekkel való elmaradás miatt, illetve gazdasági helyzet miatt egyre több család kerül nehéz anyagi helyzetbe.

A lakásfenntartási gondokkal sújtott családok helyzetét nehezíti a munkanélküliség is. Nem találnak munkát a családok felnőtt tagjai, sokan a közmunkában keresik a lehetőségeiket.

Tankötelezettség elmulasztása:

A helyzet megoldásához a szülők együttműködésére is szükség lenne. A szülők gyakran tehetetlenek gyermekük viselkedésével szemben, nincsenek ismereteik a konfliktusok kezelésében, megoldásában. A szülők a megoldási lehetőségeket nem találják, ebben kell segítséget nyújtani számukra, továbbá a helytelen gyermeknevelési módszerek elkerülése érdekében szükséges a családgondozó beavatkozása. Azonban egyre gyakoribb probléma, hogy maguk a szülők is motiválatlanok, az alap normarendszerüknek nem része a tanulás fontossága, értéke.

Szülő vagy család életvitele:

Gyakori problémaként jelentkezik a szülők nem megfelelő életvitele. Az alkoholfogyasztás nagyon sok családban a mindennapok természetes velejárója. Egyre gyakoribb a szülőknél is az internet függőség és az egyéb játékszenvedély felmerülése.

A településen egyre több családban megjelenik a drogfogyasztás, nem csak a serdülő- vagy fiatalkorúak között, hanem a gyermekeket nevelő szülők körében.

A gyermekek napközbeni ellátását az Újszász Városi Óvoda és Bölcsőde intézményegysége biztosítja. A bölcsőde az Erkel F. út 23. szám alatt, felújított, modern, jól feleszelt épületben működik. A családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. 2012. január 1-től az ellátott gyermekek után személyi térítési díjat lehetne kérni, mely az étkezési térítési díjból és a gondozási díjból tevődik össze. A gondozási díjat a Képviselő Testület 2012.03.07. napján kelt határozatával 0,-Ft -ban állapította meg. A szülők azóta is gondozási díj fizetése nélkül vehetik igénybe a bölcsődét.

A Városi Bölcsőde alkalmazottainak száma 9 fő. Minden dolgozó megfelelő szakmai végzettséggel rendelkezik. A bölcsőde férőhelyeinek száma 42. Az ellátottak létszáma szeptember elején lecsökken, majd a nevelési év végéig folyamatosan nő a fokozatos beszoktatás ritmusának figyelembe vételével. A gyermekek korösszetétele 1 éves kortól 3,5 éves korig terjed. Az idősebb gyermekek bölcsődei ellátásának oka a szobatisztaság hiánya, esetenként a gyakori betegségre való hajlam.

Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Gondozás-nevelési év	Bölcsődék száma	Bölcsődébe beírt gyermekek száma	Szociális szempontból felvett gyermekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Működő összes bölcsődei férőhelyek száma
2017/2018	1	36	9	54
2018/2019	1	38	9	42
2019/2020	1	40	11	42

Forrás: helyi adatgyűjtés

A gyermekek gondozása koruknak, fejlettségi szintjüknek megfelelően történik. A csoportok szervezésénél az életkor szerint homogén csoportok kialakítására törekszenek, mivel ebben a korban a vegyes életkor előnyei kevésbé érvényesülnek, mint a későbbi életszakaszokban. A gyermekek napirendje minden csoportban ugyanaz, azonban egyéni igényeik, szükségleteik figyelembe vételre kerülnek.

Az intézmény kiemelt figyelmet fordít a hátrányos helyzetű gyermekek ellátására családban történő nevelkedésük, személyiségük kibontakoztatása, a veszélyeztető helyzetek elhárítása érdekében. A családokkal való szoros kapcsolattartás, prevenció mellett meghatározó napi feladat az egyes gyerekek fürdetése, ápolása, esetleg ruhájuk tisztán tartása

A bölcsőde szoros kapcsolatot ápol a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaival: a Család- és gyermekjóléti szolgálattal, a védőnői szolgálattal, a háziorvosi és a házi gyermekorvosi szolgálat szakembereivel, akik az intézményt rendszeresen látogatják.

Családi napközi nem működik a településen.

c) gyermekvédelem

A gyámhatósági feladatok zömét 2013. január 1-jétől a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Szolnoki Járási Hivatal Járási Gyámhivatala látja el, a járási hivatal kirendeltsége keretében. A gyámhivatal Újszász és Szászberek településeken látja el a hatáskörébe utalt feladatokat.

A korábban a jegyző hatáskörébe tartozó gyermekvédelmi feladatokat – védelembé vétel, iskoláztatási támogatás folyósításának felfüggesztése és szüneteltetése, ideiglenes hatályú elhelyezés - ez évtől szintén a járási gyámhivatal látja el. **A gyermekvédelem területén a társulási szinten is csak az alapellátás maradt meg.**

e) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A településen krízishelyzetben igénybe vehető intézmény nem működik, a helyzet megoldásában a szociális ellátórendszer nyújt segítséget.

f) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A gyermekek és fiatalok egészségnevelése elsősorban az oktatási intézményekben zajlik tanórai keretekben és projekt napokon.

Az Újszász Városi Vasutas Sportegyesület szakosztályaiban már óvodás kortól kezdődően lehetőség van a sporttevékenységre. A gyerekek körében a labdarúgás és a lábtoll-labda a legnépszerűbb. Az oktatási intézményekben diáksport tevékenység is megvalósul. Az általános iskolában délutánonként több sportágban (foci, kézilabda, tollaslabda, lábtoll-labda) iskolabajnokságot rendeznek, a gyerekek részt vesznek a megyei és országos diáksport versenyeken is.

A művelődési ház a majális és városnap alkalmával szervez, közreműködik és lebonyolít (éppen mire van szükség) gyermekeknek szóló előadásokat, játékokat, kézműves tevékenységeket.

Kimondottan gyerekeknek szervezett művelődési házi programok a különböző játszóházak: karácsonyi, húsvéti, szünidei kézműves foglalkozások, melyeket minden évben megtart a művelődési ház előadója személyesen vagy külsős (pl. óvónő) felkérésével. A Városi Művelődési Házban megrendezésre kerülő visszatérő programok a következők: A Magyar Kultúra Napja, Kultúrházak Éjjel-Nappal, Március 15-i ünnepség, Városi Nőnap, Majális, Anyák-Apák Napja, Szent Iván Éj, Szent István Napi Ünnepség, Városnap, Dalos Találkozó, Magányosok Karácsonya.

A művelődési ház, mint intézmény elsősorban helyet biztosít más (oktatási) intézmények, külső vállalkozók, együttesek gyermekek számára szervezett programjainak ingyenesen, vagy bérleti díj ellenében. Az iskolai vagy városi szervezésű programokra mindig ingyenesen biztosítja a helyiségeket.

A Könyvtár hagyományos rendezvényei jó részét kimondottan gyermekek számára szervezi: szavalóverseny az 1849-1849. évi forradalom és szabadságharc tiszteletére, mesemondóverseny a Népmese Napjára, rajzverseny valamely évfordulás gyermekíró műveinek illusztrálására. Őszi Könyvtári Napok, valamint Mikulás versmondó verseny. Ha a költségvetés engedi, vagy pályázati forrás van rá, további programokat és vetélkedőket is szerveznek, de a fent felsoroltak minden évben megrendezésre kerülnek.

Főleg a gyermekek számára szervezett könyvtári rendezvények esetében törekszenek arra, hogy a megvalósítás minél kreatívabb, a résztvevők számára minél szórakoztatóbb legyen, és ne maradjon el a díjazás sem.

g) gyermekétkeztetés (intézményi, nyári, szünidei)

A gyermekétkeztetésről Újszász Városi Önkormányzat a gyermekvédelmi törvényben előírt normatív kedvezmények útján gondoskodott. Az önkormányzat fenntartásában működő konyhával önmaga biztosítja a bölcsődés, középiskolás gyermekek étkeztetését.

A gyermekétkezésben résztvevő gyermekek és tanulók száma a 2019. évben az alábbiak szerint alakult:

Étkezés típusa	Bölcsőde	Óvoda	Általános iskola	Középiskola	Összesen
Teljes térítést fizet	2	7	81	38	128
50%-os kedvezményben részesül	0	0	54	27	81
100%-os kedvezményben részesül	30	181	156	7	374
Mindösszesen	32	188	291	72	583

Szünidei étkeztetésben résztvevő gyermekek száma a 2019. évben:

Megnevezés	Étkezésre jogosultak száma	Tavaszi szünet	Nyári Szünet	Őszi Szünet	Téli Szünet
		Étkeztetett gyermekek létszáma	Étkeztetett gyermekek létszáma	Étkeztetett gyermekek létszáma	Étkeztetett gyermekek létszáma
Bölcsődés korú gyermek (5 hónapos kortól 2,5 éves korig)	27	3	18	5	20
Óvodás korú gyermek (2,5 éves kortól 6 éves korig)	85	3	58	2	35
Általános iskolás	184	53	120	50	50

gyermek					
Középiskolás gyermek (18 éves korig)	85	16	31	33	11
Összesen fő	381	75	227	90	116

Forrás: Újszász Városi Önkormányzat 2019. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló beszámolója

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997.évi XXXI. tv. 151.§-ának módosításával 2015. szeptember 1-jétől az ingyenes étkeztést több gyermek tudja igénybe venni.

A kollégiumi férőhelyek száma 61, az ellátást igénybe vevők száma 34 fő. A kollégiumi ellátást igénybe vevők étkezésben részesülnek.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Hátrányos megkülönböztetés nem történt, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt eljárásra nem került sor, jelzéssel nem éltek.

i) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Kimondottan az olyan, Újszászhoz kötődő, nehéz sorsú emberek, gyermekek, családok, idősök - akik önhibájukon kívül kimaradnak az állami támogató rendszerből- támogatását tűzte ki céljául a „Gyere segíts” Alapítvány. Az alapító okiratban az Újszászon élő és ide kötődő emberek életminőségének javításán túl a környezet védelmét és az egészségmegőrzés segítségét is célként fogalmazták meg.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

Újszászon a köznevelési intézményhálózat jónak mondható, a bölcsődétől a középiskoláig, illetve az érettségi utáni szakképzésig terjed a kínálat. Az elnyert Európai Unió támogatásainak köszönhetően intézmények felújított, modern környezetben és eszközrendszerrel működnek. Az intézmények fenntartásáról 2012. december 31-éig az önkormányzat kötelező, illetve önként vállalt feladatként gondoskodott. 2013. január 1-jétől a Vörösmarty Mihály Általános Iskola, a Pedagógiai Szakszolgálat és a Rózsa Imre Középiskola és Kollégium állami fenntartásba került, míg az óvodai ellátásról továbbra is az önkormányzat gondoskodik.

Az Újszász Városi Óvoda és Bölcsőde többcélú nevelési-oktatási intézményként működik. Az óvoda két feladat ellátási helyen illetve 8 csoporttal működik. A férőhelyek száma 240. A településen minden gyermeknek biztosítani tudják az óvodai férőhelyet és a szakember létszám is biztosított.

Óvodai nevelés adatai

	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermek- csoportok száma	Óvodai férőhelyek száma	Óvodai feladat-ellátási helyek száma	Óvodába beírt gyermekek száma	Óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	243	9	225	2	240	0
2009	226	9	225	2	219	0
2010	220	9	225	2	212	0
2011	207	8	225	2	197	0
2012	220	9	225	2	211	0
2013	239	9	225	2	190	0

2014	220	9	225	2	175	0
2015	n.a.	9	270	2	178	n.a.
2016	n.a.	9	270	2	176	n.a.
2017	n.a.	8	240	2	182	n.a.
2018	n.a.	8	240	2	176	n.a.

Forrás: TEIR, KSH TSTAR, Önkormányzati adatgyűjtés

Az óvodába beíratott gyermekek nagy része hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű.

Az intézményben ellátják a sajátos nevelési igényű gyermekeket is. Az óvodai nevelés integráltan történik. Az intézményben Projekt módszerrel dolgoznak és nagy sikerrel alkalmaznak alternatív nevelési módszereket is, mint a Mozgáskotta, Fogom a kezéd, és a Kedvesház program.

Az általános iskolai oktatás az Újszászi Vörösmarty Mihály Általános Iskolában zajlik, az Iskola út 8. szám alatti, kertvárosi épületben 2013. szeptember 1-jétől az alacsony gyermeklétszám miatt megszűnt az oktatás. Az iskolában a 2020. októberi adatok szerint 362 fő tanult.

Az iskola tanulói közül 34 % hátrányos, vagy halmozottan hátrányos helyzetű. Az iskolában a sajátos nevelési igényű tanulók oktatásáról is gondoskodnak. Az intézményben az oktatás integráltan történik.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Az általános iskolás gyermekek fejlesztésére irányuló munkát az intézmények pedagógusai mellett a ***Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Szolnoki Tagintézmény Újszászi Telephelyének (Iskola út 8.)*** munkatársai végzik. ***Ellátott szakszolgálati feladataik a nevelési tanácsadás, logopédiai ellátás, szakértői bizottsági tevékenység, gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés, oktatás és gondozás, fejlesztő nevelés, gyógytestnevelés.***

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció

A településen egy óvoda és egy általános iskola működik, így az intézmények közötti szegregáció nem értelmezhető, az intézmények kötelesek felvenni minden jelentkező gyermeket. Az intézményekben a nevelés-oktatás integráltan, azaz a különböző sajátosságokkal rendelkező gyerekek, tanulók együttnevelésével történik. Az integráció kiterjed a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulóakra, a sajátos nevelési igényű tanulóakra, halmozottan hátrányos helyzetű tanulóakra, a roma származású tanulóakra valamint a kivételesen tehetséges tanulóakra. Az intézményekben alig van olyan gyermek, aki nem tartozik bele valamelyik csoportba, így a munka szinte teljes egészében az integrációról szól. A csoportokon belüli elkülönítés sem tapasztalható az intézményeinkben.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Nem releváns.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A településen működő oktatási intézményekben integrált oktatás folyik.

A szociális hátrányok enyhítése, a tanulási kudarcnak kitett tanulók fejlesztése érdekében az általános iskola és a középfokú iskola képesség kibontakoztató vagy integrációs felkészítést szervez, amelynek keretei között a tanuló egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatása, fejlődésének elősegítése, a tanuló tanulási, továbbtanulási esélyének kiegyenlítése folyik. A képesség kibontakoztató és az integrációs felkészítés megszervezése nem járhat együtt a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók elkülönítésével. A

képesség-kibontakoztató felkészítésben a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű vagy sajátos nevelési igényű tanuló vesz részt.

Az óvoda esélyteremtő nevelés keretében valósítja meg az inkluzív (befogadó) adaptív nevelést, Referencia intézményi feladatokat is ellátnak e területen. Az esélyteremtő nevelés célja, hogy új és korszerű módszerek, eljárások alkalmazásával minden gyermeknél a családi szocializáció, aktuális és egyedi fejlettségi szintet figyelembe vevő, differenciálásra és egyéni bánásmódra épülő, optimális mérési eredményeken alapuló, folyamatos fejlődést biztosítson az iskolai tanulmányok megkezdéséhez. Az óvodapedagógusok feladata a fejlődés folyamatos nyomon követése, DIFER mérések végzése, és a személyes-, szociális- kognitív és kompetenciák egyéni fejlesztéssel történő optimalizálása, ennek dokumentálása, s a szülők rendszeres tájékoztatása.

Pedagógiai munkájukban a gyermekközpontúságot, intervenciós megsegítést magába foglaló családorientált szemléletet, valamint a széleskörű társadalmi konszenzusra való törekvést teszik hangsúlyossá.

Feladataik:

- A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek óvodai beíratásának támogatása
- Esélyteremtést elősegítő csoportalakítás
- Az igazolatlan hiányzások minimalizálása
- A szülők munkába állását lehetővé tévő nyitva tartás kialakítás

Az esélyegyenlőség megvalósításához kapcsolódó tevékenységek, elvárások:

- Befogadó (és elfogadó) szemlélet, attitűd
- Gyermekebarát, biztonságot nyújtó és szeretet árasztó környezet
- Új ismeretszervezési eljárások és módszerek alkalmazása a nevelés folyamatában
- Széleskörű, választható, érdeklődésre épülő tevékenységi és tapasztalat szerzési lehetőségek biztosítása cselekvéses neveléssel
- Egyéni bánásmód mindenkire kiterjedő alkalmazása.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nőtt a mélyszegénységben élő hátrányos helyzetű gyermekes családok száma	Étkezési támogatások, szünidei étkezés, programok szervezése Oktatási, képzési támogatások, felzárkóztató képzések, átképzések a szülők hatékony munkaerő-piaci integrációjának elősegítése érdekében
Csökkenteni szükséges az általános iskolát be nem fejező és a szakképzettség nélküli fiatalok számát	alapfokú és szakképzések szervezése, indítása a meglévő oktatási intézményekben a Tankerület a Szakképzési Centrum és a Foglalkoztatási Osztály közreműködésével

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A nemek közötti esélyegyenlőséget Európai Unió irányelvek és további törvények is biztosítják. Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében azonos jogok illetik meg. A nőket

és férfiakat egyenlő bánásmód illeti meg a munkavállalás, a szakképzés, az előmenetel, a szociális biztonság, stb. területén.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nők gazdasági, a munkaerő-piaci speciális helyzetét többek között az adja, hogy egyszerre több szerepet töltenek be a mindennapi életben, egyszerre kell helytállniuk a munkahelyen és a családjukban. A kettős szerep miatt sokszor plusz terhek nehezednek rájuk, s ez a szerepek összehangolása néha nehézséget jelenthet mindkét fél számára.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A nők munkaerő-piaci hátránya összetett, nehezen vizsgálható jelenség, kedvezőtlen munkaerő-piaci helyzetük számos okra vezethető vissza. Ilyen többek között az anyaság, az iskolázottság, az életkor.

A település demográfiai adatai alapján megállapítható, hogy a nők száma városunkban magasabb, mint a férfiak száma, a település lakosságának 51 %-a nő. A népesség nemek szerinti megoszlása a népességen belül helyi szinten is jól mutatja, hogy a nők átlagosan magasabb életkort érnek meg, mint a férfiak.

A nők számát az aktív korú lakónépesség arányában vizsgálva megállapítható, hogy ebben a korosztályban számuk a férfiakénál alacsonyabb, amely a nyilvántartott álláskereső viszonylatában is egyenes arányban van.

Az állami foglalkoztatási szerv adatait a nők foglalkoztatási esélyeinek tekintetében vizsgálva viszont megállapítható, hogy a 180 napnál régebben nyilvántartásban szereplő nők aránya az utóbbi években növekedett.

Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	Férfiak (TS 0803)	Nők (TS 0804)	Férfiak	Nők	Férfiak (TS 0801)	Nők (TS 0802)
2014	2 159	2 006	2002	1865	157	141
2015	2 121	1 976	1975	1856	146	120
2016	2 099	1 966	1964	1853	135	113
2017	2 101	1 948	n.a.	n.a.	110	109
2018	2 095	1 929	n.a.	n.a.	91	99

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A városban kifejezetten a nők foglalkoztatást segítő és képzési program jelenleg nem zajlik. A közfoglalkoztatásban munkanélküli nők is részt vesznek, elsősorban az intézményeknél kisegítő, takarítói munkakörben.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A nők elhelyezkedési esélyeit csökkenti az alacsony iskolai végzettség, a származás, etnikai hovatartozás, vagy ha hátrányos helyzetű kistérségekben élnek. Különösen nehéz helyzetben vannak azok, akiknél ezek a tényezők együttesen jelentkeznek.

Az alacsony iskolai végzettségűek elhelyezkedési lehetősége a településen alacsony, elhelyezkedési esélyt a közfoglalkoztatás, valamint a környező településeken (Szolnok, Jászberény) működő, betanított munkára képzetlen munkaerőt alkalmazó ipari létesítmények jelenthetik.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A nők munkaerő-piaci hátrányos megkülönböztetése nehezen vizsgálható jelenség, megmutatkozhat a munkára való jelentkezéskor (ha a munkakör betöltésére mindkét nem képviselője alkalmas, azonos

kvalitásokkal rendelkeznek, a munkáltató mégsem szeretne nőt alkalmazni), az azonos munkáért járó eltérő bérezésben, vagy az előmeneteli lehetőségek szűkösségében.

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. Az Ebtv. pedig megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

Településünkön hivatalos észrevétellel nem éltek a foglalkoztatás területén jelentkező hátrányos megkülönböztetésről.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés. A kisgyermekesek munkaerő-piaci esélyeinek tekintetében elsődleges a bölcsődei férőhelyek száma. A gyermekek napközbeni ellátását biztosító 42 férőhelyes intézmény a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek szakszerű gondozását – nevelését végzi. Családi napközi nem működik a településen. A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások

Gondozás-nevelési év	Bölcsődék száma	Bölcsődébe beírt gyermekek száma	Szociális szempontból felvett gyermekek száma	Működő összes bölcsődei férőhelyek száma
2017/2018	1	36	9	54
2018/2019	1	38	9	42
2019/2020	1	40	11	42

Forrás: helyi adatgyűjtés

A településen biztosított a bölcsődei, általános iskolai és középiskolai ellátás is. Nem merült fel probléma ellátatlan gyermekkapcsán, illetve elutasított felvételtől.

Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény és felveheti azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételétől számított fél éven belül betölti.

Az általános iskolában Nkntv. értelmében 2013. szeptember 1-étől 16 óráig kell megszervezni a tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokat. A törvény 4. §-ának 4. pontjában rögzíti továbbá az egész napos iskola fogalmát, mely olyan iskolaszervezési forma, ahol a tanórai és más foglalkozásokat a délelőtti és délutáni időszakra egyenletesen szétosztva szervezik meg.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A védőnő nyilvántartja a körzetében bejelentett laccímmel rendelkező/életvitelszerűen élő várandós anyákat. Célzott és szükséglet szerinti gondozást végez családlátogatás és védőnői tanácsadás keretén belül. A védőnői szolgálat nemcsak a kisgyermek egészségi állapotának felügyeletét végzi, hanem feladata a kismama (gyakorlati és lelki) segítése, hogy ezzel támogassa a felügyelete alá tartozó gyermek megfelelő testi és mentális fejlődésének biztosítását. A védőnő kapcsolatban áll a családdal, a kisgyermekellátó intézményekkel és a gyermekorvossal is, így adott településen árnyalt képpel rendelkezik a családok gyermekellátási és nevelési helyzetéről.

Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2012	2	213	106,5
2013	2	212	106
2014	2	165	82,5
2015	2	203	101,5

2016	2	210	105
2017	2	203	101,5
2018	2	202	101

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

A Védőnői Szolgálatnál a településen 2 fő főiskolai végzettséggel rendelkező, főállású közalkalmazott látja el két körzetben a területi munkát. A védőnők csecsemők és kisgyermek (0-6 éves korig), valamint várandós anyák preventív egészségügyi ellátását végzik. A csecsemő tanácsadást a gyermekorvos végzi a Szabadság tér 4. szám alatti Egészségház rendelőjében.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A családon belüli erőszak a nemzetközi és országos statisztikák alapján sokkal jelentősebb mértékben jelenlévő probléma, mint gondolnánk. A helyi rendőrség és bíróság számszerű adatai tükrözhetik, hogy a bántalmazottak milyen mértékben mernek, illetve tudnak jogi segítséget kérni. Azzal is tisztában kell lennünk, hogy leggyakrabban a rendőrség riasztására is csak végső esetben kerül sor, az esetek jellemzően rejtve maradnak. A család- és gyermekjóléti szolgálat adatai gyermekeket ért családon belüli bántalmazás esetében több alkalommal volt szükség intézkedésre.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

A településen krízishelyzetben igénybe vehető intézmény nem működik. A család- és gyermekjóléti szolgálat tud segítséget nyújtani, családsegítés keretében.

A megyeszékhelyen a Magyar Ökumenikus Szeretetszolgálat működteti a 40 férőhelyes Családok Átmeneti Otthonát a Szolnok, Körösi út 1/3. szám alatt. Azon otthontalanná vált gyermekes családokról gondoskodnak, akiknek az elhelyezés hiányában lakhatásuk nem lenne biztosított, és a gyermeket/gyermekeket emiatt el kellene választani szülőitől/szülőktől.

Céljuk, hogy a családok kialakítsák saját életterületüket, és kikerülésük után hasznos tagjává váljanak társadalomnak, megtanulják környezeti erőforrásaik felkutatását, és felhasználását, lehetőséget kapjanak a önállóságuk, személyiségük ill. felelősségtudatuk fejlesztésére. Az intézményben élő gyermekek biztonságérzetének megerősítése, képességeik kibontakoztatása, szüleikkel való kapcsolattartás javítása, a közös programokkal a családokon belüli kapcsolatok erősödése. Ennek érdekében az alábbi szolgáltatásokat nyújtják:

- Egyéni és családgondozás
- Életvezetési tanácsadás
- Csoportos foglalkozások gyerekeknek, felnőtteknek külön – külön, és közösen is
- Pszichológus által nyújtott szolgáltatások
- Egyéni tanácsadás
- Családterápia
- Csoportvezetés

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Újszász város közéletében a nők is aktív szerepet vállalnak. A város vezetését tekintve megállapítható, hogy a döntéshozók között a nemek aránya kiegyensúlyozott, a képviselő-testületben négy férfi és négy nő kapott helyet, a város polgármestere férfi, az alpolgármester nő. A városban működő intézmények vezetői között pedig a nők túlsúlyban vannak, köszönhetően annak, hogy a nevelés, oktatás és a szociális munka területe jellemzően női szakma.

A településen működő civil szervezeteket vizsgálva elmondható, hogy a nők közösségi aktivitása nagyobb, mint a férfiaké. A legtöbb civil szervezetben vagy helyi csoportban a nők létszáma jóval magasabb (pl. Aranyifjak Nyugdíjasklub, Együtt Újszászáért Egyesület, stb.), egyes csoportok csak nőket tömörítenek (pl. Nyugdíjas Pedagógusok Klubja, Díszítőművészeti Szakkör, Százszorszép Népdalkör, stb.), de még az olyan „férfias” szervezetekben, mint a Városi Polgárőr Egyesület is szép számmal tevékenykednek az újszászi hölgyek.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezésekről nehéz beszélnünk, mivel az önkormányzat nagyon kevés adattal rendelkezik a nemek szerinti szempontok és problémák tekintetében, illetve a nők elleni hátrányos megkülönböztetést nem könnyű objektíven, tényszerűen regisztrálni.

Az önkormányzatnak az egészségügy, oktatás, területfejlesztés, foglalkoztatás, gazdaság, a helyi politika kultúra terén a szolgáltatások kialakítása során tekintettel kell lenni a nemek eltérő helyzetére és szükségletére, és törekedniük kell speciális, éppen nemük miatt jellemző problémák megoldására.

A nők helyzetét vizsgálva ismert probléma a gyermeket vállaló anyák elhelyezkedése, mellyel kapcsolatban elsősorban a kisgyermekes nappali ellátását biztosító férőhelyeket (bölcsőde) kell biztosítani, mely Újszászon megoldott.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Tartós munkanélküli nők száma nőtt	Több nő bevonása a közfoglalkoztatásba A foglalkoztatási esélyek növelése, az elsődleges munkaerő-piacon való elhelyezkedés érdekében, képzések segítségével. Együttműködés a Foglalkoztatási Osztállyal.

6. Az idők helyzet, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Újszász lakosságának vizsgálatakor megállapítható, hogy a népességszám csökken, ugyanakkor nő a lakosságon belül az idők aránya. **2018-ban** a lakosság 28 %-a 60 év feletti. A város társadalma előregedő. Az idők helyzetére jellemző, hogy kevesebb a házások, nő az özvegyek, egyedül élők száma. Ugyanakkor elmondható, hogy növekszik az átlagéletkor, ez a lakosság előregedését bocsátja előre.

Az időskorra jellemző a szellemi és fizikai aktivitás csökkenése, önellátó képességük beszűkülése, a betegségek megjelenése. Az egyedüllét miatt gyakori a depresszió és a demencia kialakulása. Általános tendencia, hogy a megélhetési gondok miatt az eltartó családtagoknak megnőtt a munkával töltött idejük, kevesebb időt tudnak az idős családtagokra fordítani. Így megnőtt az igény a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokra, mely a városban biztosított a Zagyvaparti Idősek Otthonában.

Az idők nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülnek, a társadalombiztosítási rendszer saját jogú és hozzátartozói nyugellátásokat biztosít számukra. A saját jogú nyugellátások körébe tartozik az öregségi nyugdíj és a rehabilitációs járadék. Hozzá tartozói nyugellátás pedig az özvegyi nyugdíj, az árvaellátás, a szülői nyugdíj, a baleseti hozzátartozói nyugellátások, valamint az özvegyi járadék.

Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 5201)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 5301)	Összes nyugdíjas
2013	880	1 252	2 132
2014	839	1 225	2 064
2015	822	1 216	2 038

2016	803	1 192	1 995
2017	775	1164	1939
2018	755	1142	1897

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az Szt. értelmében az időskorúak járadéka azon idős személyek részére biztosít ellátást, akik szolgálati idő hiányában a nyugdíjkorhatáruk betöltése után saját jogú nyugellátásra nem jogosultak, illetve alacsony összegű ellátással rendelkeznek. Az ellátást a Járási Hivatal állapítja meg.

Időskorúak járadékában részesítettek átlagos száma	
Év	Időskorúak járadékában részesítettek (évi) átlagos száma (fő) (TS 5701)
2013	3,00
2014	3,00
2015	6,50
2016	8,34

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Az idősek foglalkoztatását tekintve általános jelenség, hogy 55 év felett nehéz elhelyezkedni, munkát találni. **Újszászon 2018-ban a regisztrált munkanélküliek 10 %-a került ki az 55 év feletti korosztályból.** Az Ft. 24. §-a értelmében a nyugdíjazáshoz közel álló álláskereső részére nyugdíj előtti álláskeresői segély, valamint költségtérítés jár.

Emellett viszont jellemző az a tendencia is, hogy a már nyugdíjas személyek a nyugdíj mellett keresetkiegészítésként munkát vállalnak, illetve korábbi munkahelyük a nyugdíjazást követően is tovább foglalkoztatja őket. Ennek motivációja a foglalkoztatók részéről a munkavállaló után fizetendő munkaadói járulékok alacsony összege lehet. Ebben a tekintetben változást hozhat az a rendelkezés, hogy 2013 júliusától az állami szférában nem kaphatnak nyugdíjat és fizetést is egyidejűleg.

2018 januárjától a nyugdíj mellett munkát vállalót csak a 15%-os jövedelemadó járulék fizetése terheli.

b) tevékeny időskor

A településen elsősorban a civil szervezetek is biztosítják, szervezik az idősek szabadidő eltöltésének sokszínű programját. A klubok, egyesületek rendszeres összejöveteleket, ünnepségeket, kirándulásokat szerveznek tagságuknak. Emellett szakkörök, foglalkozások, klubok is elérhetők az érdeklődők számára a művelődési házban. Elmondható, hogy a város civil szervezetei tagságának nagyobb része kerül ki az idősebb, nyugdíjas korosztályból (pl. Együtt Újszászért Egyesület, Városi Polgárőr Egyesület, Fekete József Kertbarát Kör, Népi díszítőművészeti szakkör, Százszorszép Népdalkör, Mozgássérültek JNSZM Egyesülete Újszászi Csoport, Szabadság Horgászegyesület) de olyan csoportok is működnek, melyek kifejezetten az idősek számára jöttek létre (Vasutas Nyugdíjasok Szakszervezete, Aranyifjak nyugdíjasklub, Nosza mami tánccsoport, Nyugdíjas pedagógusok klubja).

A szociális ellátások keretében az idősek klubja biztosít tagjai számára hasznos tevékenységeket, a Zagyvartéri Idősek Otthonában pedig a mentálhigiénés csoport gondoskodik az ellátottak foglalkoztatásáról.

Újszász Város Képviselő- testülete a 100/2020 (X.13.) számú határozatával létrehozta Újszász Város Időügyi Tanácsát, mint az önkormányzat mellett működő az idős emberek érdekeinek érvényesülését segítő, konzultatív, véleményező, javaslat tevő testületet. Az Időügyi Tanács általános feladata, az Újszászon élő idős emberek érdekeinek képviselete, a generációk közötti kapcsolat és szolidaritás erősítése, információ áramlás biztosítása, együttműködés kialakítása az idősokkal foglalkozók között.

A helyi önkormányzat kiemelt figyelmet szentel az idősekre, évente megrendezésre kerül az idősek napja, valamint a művelődési ház szervezésében a Magányosok karácsonya.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A diszkrimináció felmérése rendkívül nehéz, éppen ezért csak következtethetünk annak létezésére. Az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket.

A regisztrált munkanélküliek számát tekintve megállapíthatjuk, 2010 után a korosztályban az állástalanok száma több mint duplájára nőtt, így valószínűsíthető, hogy jobban érinti őket a foglalkoztatás terén fellépő hátrányos megkülönböztetés. Biztató viszont, hogy ezzel együtt nem nőtt körükben a tartósan munkanélküliek száma.

Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	fő	fő	%	fő	fő	%
2008	222	13	2	106	6	6
2009	302	6	2	150	3	2
2010	364	8	2	228	3	1
2011	375	19	5	168	5	3
2012	366	37	10	232	na.	
2013	304	35	11	141	na.	

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az előző célcsoportoknál bemutatottaknak megfelelően a település időskorú lakói helyben hozzáférnek az egészségügyi alapellátásokhoz. A háziorvosok az egészségi állapottól, illetve sürgős hívásra otthonukban is ellátják a betegeket. Az ápolási feladatokat a körzetekben dolgozó ápolónők végzik.

Szakellátások igénybevételére Szolnokon van lehetőség, beutazásban segítséget nyújt a mentőszolgálat, a betegszállítók.

A helyi közlekedésben az önkormányzat által üzemeltetett helyi buszjáratot vehetik igénybe, mellyel a városi intézmények, üzletek, szolgáltatók, vasútállomás elérhető. A helyi járatra nyugdíjas bérlet váltható, melyhez jövedelmi helyzettől függően önkormányzati támogatás is igénybe vehető. Az alacsony kihasználtság miatt a buszjáratok csak tanítási időben közlekednek.

A szociális ellátások hálózata a településen magas színvonalú. Helyben alapellátás és szakellátás is biztosított. Az alapellátások közül Újszászon az idősek számára a Szolnoki Kistérség Többcélú Társulása Zagyva menti Integrált Központja az alábbi szolgáltatásokat nyújtja:

Étkeztetés: melynek keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen koruk, egészségi állapotuk, fogyatékságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük vagy hajléktalanságuk miatt. Az étkeztetés a leggyakrabban igénybe vett ellátás az

idősek részéről. Az étkeztetés a lakosság szükségleteinek megfelelően az étel elvitelének lehetővé tételével illetve lakásra szállítással történhet. 2017. évben összesen: 16 201 adag, 2018-ban 12 624 adag, 2019-ben 14 669 adag, 2020-ban 19 693 adag étel megrendelése történt. Az igénybevevők az étkezésért jövedelemfüggően személyi térítési díjat fizetnek, melynek összege minimum 200,- maximum 550,- Ft

Házi segítségnyújtás: célja az ellátást igénybevevő létfeltételeinek biztosítása, a személyi és környezeti higiéne megteremtése, egészségi helyzetének megőrzése, illetve javítása, az elhagyatottság megszüntetése, az aktivitás újraélesztése.

Ahhoz, hogy az idős ember jól érezze magát a társadalomban, megfelelő segítő környezet szükséges.

A házi segítségnyújtás keretében biztosítani kell:

- az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzését,
- az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakókörnyezete higiéniás körülményeinek megtartásában való közreműködést,
- veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában való segítségnyújtást,
- az igénybe vevő és háziorvosa, valamint közvetlen környezete közötti kapcsolattartást,
- amennyiben a házi segítségnyújtás során szakápolási feladatok ellátása válik szükségessé, a házi segítségnyújtást végző személy kezdeményezi az otthonápolási szolgálat keretében történő ellátást,
- az igénybe vevő számára szükséges szociális ellátásokhoz való hozzájutást.

Az idősöknek szembe kell nézniük azzal, hogy csökken testi erejük, munkabíró képességük. Nem könnyű feltalálni magukat ebben a megváltozott élethelyzetben. A 65 éves és idősebbek számára a legegyszerűbb fizikai igénybevitel is nehézséget okoz. Az összetettebb tevékenységek, a higiéniás tevékenység, mely magába foglalja a személyi, környezeti, és ételmezés higiéniáját még több személynél jelent egyre nagyobb nehézséget. A lakáson kívül végzett tevékenységek pl.: vásárlás, ügyintézés, kerti munka már szóba sem jöhet legtöbbször. Elmondható, hogy a házi segítségnyújtás az idősök körében kezd egyre népszerűbb gondozási formává válni, amely az igénybevevő szükségleteinek megfelelően az önálló életvitelének fenntartását lakásán, lakókörnyezetében biztosítja.

Ez a gondozási forma azonban csak az önellátásra részben képes, valamint a családban élő idősök helyzetén tud javítani. A gondozónők munkaideje ugyanis nem alkalmazkodik a gondozottak szükségleteihez, az esti, az ünnepnapra és a hétvégi ellátás, egyelőre Újszászon is megoldatlan.

Házi segítségnyújtás igénybevitelét megelőzően vizsgálni kell a gondozási szükségletet. A házi segítségnyújtást a szakvéleményben meghatározott napi gondozási szükségletnek megfelelő időtartamban, de legfeljebb napi 4 órában kell nyújtani. Az ellátásban részesülők a házi segítségnyújtás keretein belül többnyire bevásárlást, takarítást, gyógyszerfelíratást és kiváltást, mosást, ügyintézt, a napi tevékenységekben való segítségnyújtást és segítőbeszélgetést kértek.

Időskorúak nappali ellátása: Az idősök klubja olyan nappali ellátást nyújtó intézmény, amely elsősorban a saját otthonukban élők részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, étkezésre, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére. Az intézményünk munkanapokon 8.00 – 15.00 óráig biztosítja a klubban jelenlévők szabadidejének hasznos eltöltését, szükség szerint az egészségügyi alapellátás megszervezését és a szakellátáshoz való hozzájutást. Igény szerint közreműködtünk hivatalos ügyek intézésében, életvezetésben és tanácsadással is segítettük ellátottjaink mindennapjait. Az új épület 20 fő klubtag befogadására alkalmas.

65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

	65 év feletti lakosság száma	nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
	fő	fő	%
2008	1297	16	1
2009	1299	17	1
2010	1298	17	1
2011	1278	16	1
2012	1252	22	1
2013	1277	22	1
2014	1 285	22	1,71%

2015	1 299	21	1,62%
2016	1 324	20	1,51%
2017	1 329	22	1,66%
2018	1 349	20	1,48%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A nappali ellátásban folyó munka célja:

- a hiányzó családi gondoskodás pótlása,
- mentális gondozás,
- a tétlenséggel járó káros hatások kivédése,
- az egészségi állapot figyelemmel kísérése (vérnyomás-, vércukorszint-, testsúlymérés)
- az idős ember szociális helyzetének javítása, izolációjának (elmagányosodás) kivédése,
- az életvitelhez szükséges feltételek meglétének figyelemmel kísérése,
- jó légkör biztosításával derűt, kiegyensúlyozottságot teremteni a tagok körében.

A különböző programokon, foglalkozásokon való részvétel önkéntes, az ellátást igénybe vevő részére az általa kedvelt, érdeklődésének, képességeink, készségeink legmegfelelőbb foglalkozási formákat igyekeztünk biztosítani. A fentiek alapján elmondható, hogy történt fizikai, szellemi-kulturális, szórakoztató, mentális, manuális és egyéni foglalkoztatás is. Megemlékeztek a világnapokról, családi eseményekről a név- és születésnapjukat ünneplőkről illetve kirándulásokon vettek részt. A szabadidős programok mellett történt mentális tanácsadás, melynek célja a lelki egyensúly, lelki egészség védelme volt. Rendszeresen mértük az ellátottak vérnyomás és vércukorszintjét, segítettük őket hivatalos ügyeik intézésében.

Támogató szolgálat: a szociális központ a tevékenységét jelenleg Rákóczipalva központtal, 1 fő kihelyezett személyi segítővel végzi. A szolgáltatás valamennyi fogyatékosági csoportba tartozó személy segítésére kiterjed, akiknek az egyéni szükségleteihez igazodva szervezik meg az ellátást. A támogató szolgálat biztosítja a fogyatékos személyek lakókörnyezetében történő ellátását, illetve a lakáson kívüli közszolgáltatások elérését, valamint életvitelük önállóságának megőrzését. A szolgáltatás jelenleg nem működik!

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás: A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás.

Ez az ellátási forma 2013 januárjáig működött a településen, Újszászon 68 készüléket helyeztek ki. A szolgáltatást elsősorban egyedül élő 65 év feletti személyek vették igénybe. Bár a riasztások mindössze 8%-a volt indokolt betegség vagy rosszullét miatt, az egyedül élők számára nagy biztonságérzetet adott az azonnali segítségkérés lehetősége.

Sajnos a normatív támogatás megszűnése és a pályázati források elapadása miatt a szolgáltatást gazdaságossági okokból meg kellett szüntetni, a szolgáltatás ismételt nyújtására van igény, de ez csak abban az esetben lehetséges, amennyiben megfelelő összegű finanszírozás áll rendelkezésre.

A szakosított ellátás területén a városban két ápolást, gondozást nyújtó szociális intézmény működik. Az önkormányzati fenntartású Zagyvartói Idősek Otthonában időskorú, valamint szociális és egészségügyi állapotuk miatt rászoruló elhelyezését biztosítják, férőhelyek száma 150. Az intézményi elhelyezést biztosítani tudják minden olyan újszászi lakos számára, aki állapota miatt bentlakásos ellátásra szorul. Jelenleg a gondozottak kb. 40 %-a került be Újszászról. Az otthon épületei és közmű hálózatai, energetikai rendszerei elavultak. Pályázati források bevonásával sikerült megvalósítani a kastély homlokzatának felújítását, az *elnyert ÉAOP és TIOP pályázatok segítségével pedig elkezdődhetett az intézmény korszerűsítése. Szükséges még az épületek tető szerkezeteinek cseréje, a konyha és a mosoda teljes körű*

felújítása is. Az Önkormányzat a TOP pályázati forrás keretein belül fotovoltaikus rendszer kiépítését is megvalósította.

A teljes felújításhoz további pályázati források bevonása szükséges.

A „Kastély Otthon” Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Pszichiátriai és Szenvedélybetegek Otthona és Rehabilitációs Intézménye az Abonyi út 1. szám alatt működik.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Lásd tevékeny időskor

c) idősök informatikai jártassága

Az idősebb korosztály digitális tudása, informatikai jártassága a többi korosztályhoz képest rosszabb. Az informatikai jártasság, illetve a „digitális írástudás” témakörében ez idáig a lakosság körében felmérés nem történt. 2011-től a könyvtár alapfokú számítógép-, és Internet-használati tanfolyamokat tart, melyeken a részt vevők legalább 85 %-a 55 éven felüli. Az igény a célcsoport részéről betudható az internet elterjedésének, de megemlítendő a családtagok elköltöztetésének, munkavállalás miatti távolság esetén a kapcsolattartás egyik módjának is.

2011 óta a könyvtárnak minden évben van legalább 1 „internetes” vetélkedője is. A helyes megfejtések beküldői között szép számmal vannak 55 év felettiek is.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A korábban bemutatottak szerint az idősebbek számára szóló programokat elsősorban a civil szervezetek, valamint a szociális és a közművelődési intézmények szervezik életkornak, egészségi állapotnak, érdeklődési körnek megfelelően.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Hétvégi ellátások hiánya	Szociális szolgáltatások fejlesztése, önkéntes munka bevonása
Jelzőrendszeres segítségnyújtás megszűnése	Szolgáltatás újraindítása, pályázati lehetőségek igénybe vétele
Zagyvartói Idősek Otthona állagának leromlottsága	Elkezdett fejlesztések folytatása, további rekonstrukció pályázati források bevonásával.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan továbbra sem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről.

2008-ban végzett felmérés alapján becsült adatok szerint a település lakosságának kb. 7%-a él fogyatékkal. Legmagasabb arányt a mozgásszervi fogyatékkal élők képviselik. A szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása, a település közintézményeinek, egészségügyi és szociális létesítményeinek akadálymentesítése ezért kiemelten fontos feladat a további folyamatos akadálymentesítés.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A település intézményeiben alacsony a fogyatékkal élő foglalkoztatottak száma, fogyatékosok számára munkalehetőséget kínáló, rehabilitációs munkahely pedig jelenleg megfelelő számban nem áll rendelkezésre a településen. A korábban mintegy 40 főt foglalkoztató varroda megszűnt. Rehabilitációs munkalehetőség a szolnoki foglalkoztatóknál van.

Újszász Város Önkormányzata 2020. február 24.-én kötött szerződést az Én Is Vagyok! Mozgássérült Generációk Érdekvédelmi Egyesületével az Újszász, Iskola út 8. szám alatt lévő önkormányzati tulajdonban álló épület egyes helyiségeinek használatára. Ezzel lehetőség nyílt 6 fő megváltozott munkaképességű személy 6 hónap időtartamra történő foglalkoztatására. Az egyesület rendelkezésére bocsátotta az önkormányzat Újszász Dózsa György út 23. szám alatti tanműhelyt, ahol a megfelelő akadálymentesítés és akkreditáció után a tervek szerint újabb 8-10 fő megváltozott munkaképességű személy foglalkoztatására lesz lehetőség.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Gyakran előforduló probléma, hogy a fogyatékos személyt akadályozottsága miatt nem foglalkoztatják a végzettségének és képzettségének megfelelő álláshelyen. (pl.: felsőfokú végzettsége ellenére alacsonyabb végzettséggel is betölthető foglalkoztatást ajánlanak neki.) A fogyatékos személyek foglalkoztatása akkor is megghiúsulhat, ha a fogyatékos személy nem tudja megközelíteni a munkahelyet, a településen belüli közlekedési akadályok miatt, és különösen, ha a támogató szolgálattól sem kap segítséget. Ilyen információk beszerzése rendkívül nehéz, hiszen az érintettek nem hozzák a hátrányos megkülönböztetést nyilvánosságra, mert ezzel a jövőbeni alkalmaztatási kilátásaik is csökkennek. Újszászon jelzés ilyen jellegű problémáról nem érkezett.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A fogyatékkal élők számára az Én Is Vagyok! Mozgássérült Generációk Érdekvédelmi Egyesületének irodájában információs szolgáltatásokat, közösségteremtő csoportos foglalkoztatásokat tartanak havi rendszerességgel. 2020 szeptemberétől fizioterápiás szolgáltatás is a rendelkezésre áll az egyesületnél.

A fogyatékkal élők számára segítséget jelent a Jász- Nagykun Szolnok Megyei Mozgáskorlátozottak Egyesületének helyi szervezete, továbbá igénybe vehetik a szociális alapellátás szolgáltatásait is.

A Támogató Szolgálat segítséget jelentene a fogyatékkal élők számára, mely jelenleg nem működik.

A Támogató Szolgálat segítséget nyújt az életvitelben és a közszolgáltatások, egészségügyi ellátások igénybe vételében, az egyesület pedig rendszeres összejöveteleivel hatékony munkát végez az információ közvetítésben, ismeretterjesztésben, és a közösségi élet területén is.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzügyi és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élő személyek számára igénybe vehető ellátási, támogatási formákról a különböző szintű jogszabályok rendelkeznek.

A fogyatékkal élő felnőttek legnagyobb részének sokszor egyetlen megélhetési forrása az általában alacsony összegű rokkantsági nyugdíj, rokkantsági járadék, rehabilitációs ellátás, illetve plusz juttatásként a feltételek fennállása esetén a fogyatékosági támogatás. A gyermekeket tartós betegségük okán magasabb összegű családi pótlék illeti meg.

A fogyatékos személyeket a rendszeres szociális ellátások megállapítása során az Szt. rendelkezései alapján további kedvezmények illetik meg (pl. a lakásfenntartási támogatásnál, aktív korúak ellátásánál a fogyasztási egység fogyatékosági, tartós betegség esetén +0,2-vel növekszik). A gyermekvédelmi törvény alapján a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény jövedelemhatára tartós beteg gyermeket nevelő családok esetén magasabb.

A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 6. §-a értelmében a súlyos mozgáskorlátozott személyek gépkocsi szerzési és átalakítási

támogatásra (közlekedési kedvezmény) jogosultak. Sajnos az Szt. alapján korábban járó közlekedési támogatás megszűnt.

A helyben nyújtott szociális támogatást igénybe vevők között a fogyatékosok számáról külön nyilvántartás nem készül. Egyes ellátásoknál kérnek orvosi igazolást az igénylőtől, de itt az ápolási és gondozási szükséglet mértéke a fontos, nem pedig a diagnózis vagy a fogyatékoság. A más jogszabály alapján nyújtott ellátásoknál a Magyar Államkincstár a folyósító, így erről információval nem rendelkezünk.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Az önkormányzat törekvése, hogy biztosítsa a szolgáltatások és intézmények akadálymentességét. A város legtöbb közintézménye akadálymentesített épületben funkcionál. A nevelési-oktatási intézmények rekonstrukciós bővítésére elnyert támogatásokból valamennyi érintett intézménynél (bölcsőde, óvoda, általános iskola) megtörtént az akadálymentesítés. A polgármesteri hivatal épületének földszintje, az okmányiroda, a szociális alapellátásokat nyújtó épület pályázati forrásból történt átalakítása által vált teljes körűen akadálymentessé. Az idősok otthona teljes körű akadálymentesítése (közlekedés, mosdók, liftek, stb.) nyertes TIOP pályázat segítségével 2015-ben megvalósult. Római Katolikus Templom nem került még akadálymentesítésre, így annak felvétele az intézkedési tervbe szükséges.

A középiskolában szintén megvalósult a teljes körű akadálymentesítés, a kollégiumban két mozgáskorlátozottak számára igénybe vehető szoba is rendelkezésre áll.

Részből akadálymentesített a polgármesteri hivatal és a művelődési ház, valamint a könyvtár épülete.

Akadálymentesítés

	Lift	Vak- vezető sáv	Mozgás- korláto- zottak részére mosdó	Rámpa	Hangos tájékoz- tatás	Induk- ciós hurok	Tapint- ható infor- máció	Jel- nyelvi segítség
Oktatási intézmények - alapfok	igen	nem	igen	igen	nem	igen	nem	nem
Oktatási intézmények - középfok	igen	igen	igen	igen	nem	igen	igen	nem
Egészségügyi intézmények	nem	igen részben	igen	igen	nem	nem	nem	nem
kulturális, művelődési intézmények	nem	nem	igen	igen	nem	igen részben	nem	nem
önkormányzati, közigazgatási intézmény	nem	igen részben	igen	igen	nem	igen	igen részben	nem
szociális ellátást nyújtó intézmények	igen	nem	igen	igen	nem	igen	igen	nem

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A művelődési házba és a tornacsarnokba a bejutás akadálymentes rámpa segítségével biztosított. A könyvtárban az akadálymentes közlekedés biztosított, mozgáskorlátozottak által használható számítógépes munkaállomás, valamint hallás- és látássérültek számára segítséget nyújtó szoftverek is rendelkezésre állnak.

A településen működő szolgáltatók is törekszenek legalább az akadálymentes bejutás biztosítására. A lakóépületek akadálymentesítése a lakosok életvitelét segíti, saját kivitelezésben valósítható meg, az ehhez elérhető támogatások elérésében a Mozgáskorlátozottak Egyesülete nyújt segítséget tagjai számára.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

Újszászon a munkahelyek többségénél nem megoldott a teljes körű akadálymentesítés, de a legtöbb helyen a fizikai akadálymentesítésre való törekvések megjelennek.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

Az önkormányzat akadálymentesítő közmunka program keretében több közlekedési csomópont akadálymentesítését megvalósította.

Az utak fejlesztésekor a Dózsa György úton a városközponttól a vasútállomásig, valamint az Erkel Ferenc út teljes hosszában burkolati vezetősávval is ellátott akadálymentes járda épült meg. Szintén akadálymentes közlekedést tesz lehetővé a 2019. évben megépült Rövid úti térköves járda, illetve 2020. évben a József Attila út teljes hosszában megépült aszfaltjárda, amely a városi temető elérését teszi könnyebbé mind az itt élők, mind pedig az elszármazott hozzátartozók számára.

A városi piac rekonstrukciója 2020 évben megkezdődött.

A Bakó úti játszótér fejlesztésekor pedig telepítésre került egy komplex, akadálymentes, kerekesszékekkel is igénybe vehető játszótéri eszköz.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

A településen fogyatékosok nappali intézménye nem működik, de a helyi alapszolgáltatások (pl. nappali ellátás) fogyatékosok számára is igénybe vehetőek. A közlekedésben a támogató szolgálat tud segítséget nyújtani. Jelenleg nem működik.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A művelődési házban ingyenesen biztosítanak helyet a Mozgáskorlátozottak helyi szervezete rendezvényei, összejövetelei számára, mely a működésüket segítő infrastrukturális háttérrel biztosít. A fentiekben bemutatottak szerint pedig a könyvtárban lehetőség van hangos könyvek használatára és kölcsönzésére, valamint fogyatékosok számára igénybe vehető szoftverek és számítógépek használatára is. A helyi civil szervezetek is különös figyelmet fordítanak a fogyatékos személyekre, az Együtt Újszászáért Egyesület a korábbi években fogyatékos gyermekek számára táborokat és egyéb programokat (pl. lovaglás) szervezett.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Adathiányok a fogyatékosokkal kapcsolatosan	Adatgyűjtés az egészségügyi szektor és a civil szervezetek bevonásával
fogyatékosokat foglalkoztató munkahelyek nincsenek	Munkahelyteremtés elősegítése, kapcsolat más települések rehabilitációs foglalkoztatóival
Teljes körű akadálymentesítés hiánya	Közütemények és közterületek teljes körű akadálymentesítése

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

Jellemző a szolgáltatásokra, hogy egymásra épülnek, egymást kiegészítik. A településen széles körű, több szereplőt bevonó jelzőrendszer működik a biztonságos Szociális háló kiépítésére. A személyre szabott szolgáltatások biztosítását a helyi ellátórendszeren belüli koordináció, együttműködés biztosítja, mely megvalósul az önkormányzat által nyújtott szolgáltatások, a civil szervezetek és egyházak tevékenysége között is. Együttműködési megállapodások konkrét tevékenységekre, programok megvalósítására köttetnek a szereplők között.

Az elmúlt 2 évben a Szabadság Horgászegyesület más civil szervezetekkel, együttműködési megállapodásokat kötött, így a Fekete József Kertbarát Körrel és a Városi Polgárőr Egyesülettel (az együttműködés a vízpart karbantartására és felügyeletére, illetve rendelkezésre álló tárgyi eszközök használatának megosztására irányul).

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása
A településen 2014 októberétől újra működik roma nemzetiségi önkormányzat. Az egyházakkal és a civil szervezetekkel az önkormányzat jó kapcsolatokat ápol. A szervezeteket az önkormányzat helyiségek és eszközök rendelkezésére bocsátásával segíti, lehetőségéhez mértén költségvetési támogatásban részesíti. A szervezetek részt vállalnak a városi rendezvények megvalósításában, adománygyűjtéseket szerveznek. Erősnek mondható az önkormányzat- civil szervezetek- egyház - önkormányzati intézmények közötti együttműködés, mely megnyilvánul az eredményekben, sikeres rendezvényekben.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség
Az önkormányzat a város érdekeit szem előtt tartva több területen is együttműködik a térség településeivel. Első sorban szociális területen erős az együttműködés, de a kultúra és a sport területén is partneri viszony alakult ki a környező településekkel.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége
Az Újszászi Roma Nemzetiségi Önkormányzat a lehetőségeihez képest igyekszik felkarolni a hátrányos roma származású gyerekeket, családokat. A települési önkormányzat, a Polgármesteri Hivatal és a szociális intézmények segítségével tudnak közreműködni a települési programokban, rendezvényekben. Sajnos önálló költségvetésük minimális, hatáskörük ezen a területen csak általános. Tényleges kapcsolatuk a célcsoportokkal csak érintőleges.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége
A városban közel 40 civil szervezet és bejegyzés nélküli civil csoportosulás, klub működik. A szervezetek az érintett célcsoportokkal kapcsolatosan is az esélyegyenlőség elérésére törekßenek. A szervezetek alapszabályukban meghatározott módon képviselik tagságukat, társadalmi párbeszédet kezdeményeznek szükség esetén, támogatják lehetőségükhöz mértén a látókörükben élő rászoruló célcsoport tagjait. Az önkormányzat a civilekkel egyedileg, a Szociálpolitikai Kerekasztal, az Időügyi Tanács és a Városi Civil Fórumon keresztül folytat társadalmi egyeztetést.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.
Az önkormányzat számára fontos a helyi vállalkozások szerepvállalása, a város érdekeit figyelembe vevő intézkedéseik megtétele. Törekßenek a jó partneri kapcsolat kialakítására, mely eredményeként közös akarattal tudnak lépéseket tenni az esélyegyenlőség megteremtéséért. A vállalkozások jelenleg elsősorban

a helyi szervezetek és események természetbeni és anyagi támogatásával járulnak hozzá az esélyegyenlőségi célcsoportok helyzetének javításához.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A HEP elkészítése során az önkormányzat, a polgármesteri hivatal, az oktatási és kulturális intézmények, a szociális szféra és a polgármesteri hivatal munkatársai adatszolgáltatással segítették a munkát. Az adatgyűjtés folyamán megfogalmazódtak a településen élők problémái, esélyegyenlőség biztosítása kapcsán felszínre kerülő akadályok. Az elkészült HEP tervezetét a lakossági fórumon bocsátjuk vitára. A végleges HEP-et a helyben szokásos módon tesszük közzé.

b) az **a)** pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása. – felülvizsgálat és értékelés közzététele

A szervezetek és a lakosság számára is elérhetővé válik az elfogadott, városi honlapon közzétett esélyegyenlőségi program. Az abban foglalt intézkedések eredményeiről nyílt bizottsági és képviselő-testületi üléseken történik beszámolás, ilyen módon biztosított lesz a megvalósítás ellenőrzése is. A beszámolók szintén közzétételre kerülnek a város honlapján és az Újszászi Híradóban.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Szakképzetlen munkanélküliek magas száma, alacsony foglalkoztatottsága	Közfoglalkoztatás lehetőségeinek kihasználása Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása. Képzések szervezése/együttműködés a Szolnoki Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával.
	Mélyszegénységben élők egészségügyi állapotának romlása	Egészségügyi vizsgálatok, prevenciók szűrővizsgálatok népszerűsítése
	Kisebbségi önkormányzat működési hibáinak kiküszöbölése, a lehetőségek kihasználása	Információk közvetítése, tájékoztatás a roma közösség felé, öntevékenység elősegítése, integráció elősegítése
Gyermekek	Nőtt a mélyszegénységben élő hátrányos helyzetű gyermekes családok száma	Étkezési támogatások, nyári étkezés, programok szervezése Oktatási, képzési támogatások,

		felzárkóztató képzések, átképzések a szülők hatékony munkaerő-piaci integrációjának elősegítése érdekében
	Gyermekek társadalmi lecsúszása	Biztos kezdet Gyerekház létrehozása
	<i>Csökkenteni szükséges az általános iskolát be nem fejező és a szakképzettség nélküli fiatalok számát</i>	<i>Felnőttképzések szervezésének kezdeményezése, koordinálása</i>
Nők	Tartós munkanélküli nők száma nőtt	Több nő bevonása a közfoglalkoztatásba A foglalkoztatási esélyek növelése, az elsődleges munkaerő-piacon való elhelyezkedés érdekében, képzések segítségével. Együttműködés a Szolnoki Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával.
Idősek	Hétvégi ellátások hiánya	Szociális szolgáltatások fejlesztése, önkéntes munka bevonása
	Jelzőrendszeres segítségnyújtás megszűnése	Szolgáltatás újraindítása, pályázati lehetőségek igénybe vétele
	Zagyvartparti Idősek Otthona állagának leromlottsága	Elkezdett fejlesztések folytatása, további rekonstrukció pályázati források bevonásával.
Fogyatékkal élők	Adathiányok a fogyatékosokkal kapcsolatosan	Adatgyűjtés az egészségügyi szektor és a civil szervezetek bevonásával
	Fogyatékosokat foglalkoztató munkahelyek hiánya	Munkahelyteremtés elősegítése, kapcsolat más települések rehabilitációs foglalkoztatóival
	Teljes körű akadálymentesítés hiánya	Közösségi használatú területek, intézmények teljes körű akadálymentesítése, pl: városi piac
	A Vasút által elválasztott település részek közötti közlekedési kapcsolatok akadálymentesítésének hiánya	Kapcsolatfelvétel a Magyar Államvasutak Zrt.-vel az akadálymentesítés kapcsán
	Járdák minőségének silánysága	Járdák felújítása, építése

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Romák és/vagy mélyszegénységben élők munkaerő-piaci helyzetének javítása – Helyi igény szerint szakképzés elindítása, szakképzésre irányítás, koordinálás, közfoglalkoztatás	önkormányzat, Szolnoki Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály – polgármester, osztályvezető
	Egészségügyi vizsgálatok, prevenciók szűrővizsgálatok népszerűsítése	önkormányzat, egészségügyi szolgáltatók, civil szervezetek, pl. Együtt Újszászért Egyesület, Gyere Segítség Alapítvány

	Roma Nemzetiségi Önkormányzat segítése, tevékenységük támogatása	önkormányzat szociális iroda, Zagyva menti Integrált Központ - polgármester, intézményvezető
Gyermekek	Étkezési támogatások, szünidei étkezés, programok szervezése	önkormányzat, oktatási és kulturális intézmények, Zagyva menti Integrált Központ, civil szervezetek - polgármester, intézményvezető, civil vezetők
	Biztos kezdet Gyerekház létrehozása	önkormányzat – polgármester, védőnői szolgálat, család-és gyermekjóléti szolgálat, központ, gy. védelmi jelzőrendszer tagjai
	Alapfokú és szakképzések szervezése, indítása a meglévő oktatási intézményekben	oktatási intézmények, Szolnoki Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály, képzetlen munkanélküliek, önkormányzat - polgármester, intézményvezető
Nők	A nők foglalkoztatási esélyének növelése képzések és felkészítő programok segítségével, közfoglalkoztatásban a nők arányának növelése	önkormányzat, Szolnoki Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály - polgármester, intézményvezető
Idősek	Hétvégi szociális ellátások bevezetése	önkormányzat, Zagyva menti Integrált Központ, civil szervezetek, önkéntes munka - polgármester, intézményvezető
	Jelzőrendszeres segítségnyújtás újra indítása	önkormányzat, Zagyva menti integrált Központ - polgármester, intézményvezető
	Zagyvaparti Idősek Otthona korszerűsítésének folytatása	önkormányzat, Zagyvaparti Idősek Otthona - polgármester, intézményvezető
Fogyatékkal élők	Adatgyűjtés a fogyatékkal élők számáról, fogyatékoság típusáról, foglalkoztatottságról	önkormányzat, egészségügyi szolgáltatók, civil szervezetek (Mozgáskorlátozottak egyesülete), Zagyva Menti Integrált Központ - polgármester, intézményvezető
	Fogyatékosokat foglalkoztató munkahelyek támogatása	önkormányzat – polgármester
	Közütemények teljes körű akadálymentesítése	önkormányzat – polgármester
	Járdák felújítása, építése	önkormányzat – polgármester

Jövőképünk

- Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák (és nem romák) nem élnek mélyszegénységben, munkaerőpiaci és szociális integrációjuk sikeres.
- Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők ne küzdjenek mindennapi megélhetési problémákkal, alapvető szükségleteik kielégítettek legyenek. Fontos tényező, hogy ne csak az anyagi szükségletek kielégítése történjen meg, hanem az emberek egzisztenciális szükségletei is valósuljanak meg; olyan munkát végezzenek, mely nem szenvedés, hanem szenvedély lehet számukra.
- Kiemelt területnek tartjuk a gyermekek biztonságát, veszélyeztetettségük megelőzését.
- Folyamatosan odafigyelünk az idősek egészségmegőrző programjaira, aktív programokkal csökkentjük az elmagányosodás folyamatát.
- Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén az egyenlő bánásmódot, a társadalmi beilleszkedésük segítését, elismerését.

- Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők egyenlő bánásmódjára, akadálymentes, biztonságos, környezet biztosításával.

Általános fejlesztési célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program célcsoportjaihoz specifikusan nem kapcsolható, az esélyegyenlőséget szem előtt tartó rövid- és középtávú fejlesztési elképzelések jelenleg megvalósuló projektek, vagy elbírálás alatt álló támogatási kérelmek, vagy a közeljövőben várható új pályázati felhívásokra benyújtandó pályázati fejlesztések alapján a következő témakörök köré csoportosíthatók:

- helyi közlekedés infrastrukturális fejlesztése (gyűjtőutak és akadálymentes járdák kialakítása, fejlesztése),
- környezet-egészségügyi fejlesztések megvalósítása (utak pormentesítése, allergén gyomnövények elleni hatékony védekezés biztosítása, kártevők elleni védekezés megszervezése),
- klímaváltozás hatásainak mérséklésére irányuló fejlesztések megvalósítása,
- csapadék- és belvízelvezető rendszerek további fejlesztése,
- kerékpárutak létesítése,
- SMART-city (okos város) kialakítása (térfigyelő rendszerek, kijelölt gyalogátkelőhelyek (ún. okos zebrák), ingyenes wi-fi pontok stb. telepítése és üzemeltetése),
- bűnmegelőzési CPTED-elvek szerinti zöldfelület- és térszerkezet tervezése, kialakítása,
- szociális bérlakások építése, meglévők felújítása, fejlesztése,
- rekreációs célú (sport-, turisztikai-, szabadidős-, zöldfelületi- stb.) fejlesztések,
- leromlott városrészi területek revitalizációja, fejlesztése (a 3.5. pontban ismertetett, már elnyert támogatással bíró projektek megvalósításával, illetve további hasonló projektek tervezésével-megvalósításával),
- középületek, vasúti infrastrukturális elemek, egyházi-hitéleti létesítmények, közösségi színterek akadálymentes megközelíthetőségének biztosítása,
- e fejlesztési célokkal összefüggő társadalmi szemléletformálást segítő programok támogatása, szervezése, megvalósítása.

A fenti fejlesztések jellemzője, hogy döntően az önkormányzat által megvalósítani kívánt vagy koordinált fejlesztések, amelyek egyszerre több, vagy éppen a HEP keretében nevesített valamennyi célcsoport érdekét (is) szolgálják.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	Romák és/vagy mélyszegénységben élők munkaerő-piaci helyzetének javítása – Helyi igény szerint szakképzés elindítása, szakképzésre irányítás, koordinálás, közfoglalkoztatás
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Szakképzetlen munkanélküliek magas száma
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Szolnoki Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával, civil szervezetekkel való kapcsolattartás erősítése, tájékoztatás, képzések szervezése, vagy az érintettek képzésre irányítása, pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése és igénybe vétele. Egyéni értékek figyelembe vétele a munkaerő piaci integrálás során Folyamatos feladat.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Adatbázis készítése az érintettekről, elérhető képzésekről. Kapcsolatfelvétel a partner intézményekkel, civil szervezetekkel, Szolnoki Járási

	Hivatal Foglalkoztatási Osztályával, képző intézményekkel. koordinálás, közvetítés.
Részvevők és felelős	Részvevők: képzetlen munkanélküliek köre. Felelős: önkormányzat
Partnerek	Szolnoki Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály, térségi képző intézmények
Határidő(k) pontokba szedve	2023. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	képzési jelenléti ívek és megszerzett bizonyítványok, statisztikai mutatók javulása
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: motiváció csökkenése, lemorzsolódás. Kockázat kezelése: folyamatos nyomon követés és beavatkozás, támogatás megvonása
Szükséges erőforrások	pályázati források, képzési támogatások

Intézkedés címe:	Egészségügyi vizsgálatok, prevenciók szűrővizsgálatok népszerűsítése
Feltárt probléma(kiinduló értékekkel)	Mélyszegénységben élők egészségi állapotának romlása
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Egészséges életmód és a preventív vizsgálatok népszerűsítése. Folyamatos feladat.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Egészségnevelési tájékoztató rendezvények, szűrővizsgálatok szervezése, tájékoztató anyagok közvetítése
Részvevők és felelős	Részvevők: érintett célcsoport, Felelős: Védőnői szolgálat, önkormányzat
Partnerek	egészségügyi dolgozók, civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	2023. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	megbetegedési mutatók javulása
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: alacsony részvétel a vizsgálatokon, Kockázat kezelése: személyes meggyőzés
Szükséges erőforrások	pályázati források, egészségügyi szakemberek, tájékoztató anyagok

Intézkedés címe:	Kisebbségi közösség információkhoz juttatása, öntevékenység segítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A Roma Nemzetiségi Önkormányzat közreműködése a Roma származású lakosok felé még nem elég hatékony
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Kisebbségi lakosok információkhoz juttatásának segítése, a nemzetiségi önkormányzat tevékenységének támogatása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Szociális rendszerbe bekerülők egyéb lehetőségekről, támogatásokról, ösztöndíjakról való tájékoztatása, kisebbségi érdekképviselő lehetőségeiről tájékoztatás
Résztvevők és felelős	Roma Nemzetiségi Önkormányzat, Intézmények felelős: önkormányzat
Partnerek	polgármesteri hivatal szociális iroda, kisebbségi referens, Zagyva menti Integrált Központ
Határidő(k) pontokba szedve	2023. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	szociális ellátások statisztikai adatai
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: alacsony motiváció. Kockázat kezelése: személyes kommunikáció
Szükséges erőforrások	helyi szakemberek

Intézkedés címe:	Leromlott városi területek fejlesztése Újszász városban
Feltárt probléma(kiinduló értékekkel)	Leromlott, szegregált lakókörnyezetre jellemző mutatókkal rendelkező településrész
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Lakhatási körülmények és életfeltételek javítása, továbbá közösségfejlesztő programok szervezése középtávú megvalósítással.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	szociális bérlakás építése, szolgálati lakás építése, utak-, járdák-, csapadékvíz elvezető rendszerek fejlesztése, illegális hulladéklerakások felszámolása, leromlott korábbi szociális bérlakás bontása; közösségfejlesztő programok szervezése és megvalósítása
Résztvevők és felelős	Újszász Városi Önkormányzat
Partnerek	Gyere Segítség Alapítvány; városi intézmények

Határidő(k) pontokba szedve	2021.04.01- től számított, várhatóan 36 hónap
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Szociális célú városrehabilitációval érintett területen élő lakosság száma; Helyreállított lakóegységek száma; Megvalósított programok száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: alacsony motiváció. Kockázat kezelése: projektbe épített szakmai programok megfelelő kompetenciákkal rendelkező szakemberek koordinálásával
Szükséges erőforrások	TOP-4.3.1-16-JN1-2020-00008 és TOP-5.2.1-15-JN1-2020-00006 számú projektek keretében elnyert támogatások

Intézkedés címe:	Étkezési támogatások, szünidei étkezés, programok szervezése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Nőtt a mélyszegénységben élő hátrányos helyzetű gyermekes családok száma
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Hátrányok kompenzálása étkeztetés és szabadidős tevékenységek szervezésével. Folyamatos feladat.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Adatgyűjtés az érintettek köréről, étkeztetés megszervezése, tájékoztatás és lebonyolítás. Szabadidős tevékenységek, táborok szervezése
Résztvevők és felelős	Résztvevők: érintett célcsoport. Felelős: önkormányzat
Partnerek	oktatási és kulturális intézmények, Zagyva menti Integrált Központ, civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	2023. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	étkezésben résztvevők száma, megszervezett események száma és résztvevők száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: alacsony részvétel, forráshiány. Kockázat kezelése: megfelelő tájékoztatás
Szükséges erőforrások	pályázati források, helyi szakemberek és önkéntes munka bevonása

Intézkedés címe:	Alapfokú és szakképzések szervezése, indítása a meglévő oktatási intézményekben
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Csökkenteni szükséges az általános iskolát be nem fejező és a szakképzettség nélküli fiatalok számát
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	cél: a képzési lehetőségek megteremtése, motiváció megteremtése az érintettek körében rövid (1 év): adatgyűjtés és felhívás közép (3 év): felnőttképzés beindítása az általános iskolában és középiskolában hosszú (5 év): csökkenjen az általános iskolát el nem végzett és szakképzetlen munkavállalók, munkanélküliek száma
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. kapcsolat felvétele a Tankerület és az általános iskola vezetésével, és a középfokú oktatási intézménnyel 2. a résztvevők Intézmények-Szolnoki Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya kapcsolatfelvételének kezdeményezése 3. képzések beindítása
Résztvevők és felelős	oktatási intézmények, Foglalkoztatási Osztály, képzetlen munkanélküliek
Partnerek	a Tankerület, a Szakképzési Centrum és a Solnoki Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya
Határidő(k) pontokba szedve	- 1 év: koordináció, kapcsolat létesítése - 3 év: képzési tematika kidolgozása - 5 év: képzések elindítása 2023.12.31..
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	mutatók: csökkenjen azon munkanélküliek száma, akik a végzettség és képzettség hiánya miatt nem kapnak munkát. fenntarthatóság: fenntartható akkor lesz a folyamat, ha a képzést elvégzők bekapcsolódnak a munkaerőpiacba és gazdasági szerepet tudnak vállalni.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	kockázat: nem lesz megfelelő pénzügyi forrás, és a jelentkezők száma nem éri el a minimális szintet, vagy lemorzsolódnak csökkentés: a környék foglalkoztatóinak bevonása, a munkahely ígéretével a képzésen résztvevőknek, és a foglalkoztatóknak
Szükséges erőforrások	állami költségvetési forrás, képző szakemberek, pályázati lehetőségek

Intézkedés címe:	A nők foglalkoztatási esélyének növelése képzések és felkészítő programok segítségével, közfoglalkoztatásban a nők arányának növelése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Nőtt a tartós munkanélküli nők száma
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A nők munkába állásának segítése. Folyamatos feladat.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Adatgyűjtés és igényfelmérés az érintett célcsoportban, képzések, átképzések szervezése vagy képzési lehetőségek felkutatása. Kapcsolatfelvétel a partner intézményekkel, civil szervezetekkel,

	Foglalkoztatási Osztállyal, képző intézményekkel, koordinálás, közvetítés
Résztvevők és felelős	Résztvevők: Érintett célcsoport. Felelős: önkormányzat
Partnerek	Szolnoki Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály, képző intézmények.
Határidő(k) pontokba szedve	2023.12.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	képzési jelenléti ívek és megszerzett képesítések száma, statisztikai mutatók javulása
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: motiváció csökkenése, lemorzsolódás. Kockázat kezelése: folyamatos nyomon követés és beavatkozás
Szükséges erőforrások	Pályázati források

Intézkedés címe:	Hétfégi szociális ellátások bevezetése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az idősek számára személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások hétfégén nem elérhetőek.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Szociális ellátások (étkeztetés, házi segítségnyújtás, támogató szolgálat, stb.) hétfégi megszervezése. Folyamatos feladat.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Igényfelmérés az érintett célcsoportban, ellátásokhoz szükséges erőforrások biztosítása, ellátás megszervezése és lebonyolítása.
Résztvevők és felelős	Résztvevők: érintett célcsoport. Felelős: Zagyva menti Integrált Központ
Partnerek	önkormányzat, civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	2023.12.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	ellátást hétfégén igénybe vevők száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Forráshiány, helyi szakemberek hiánya. Csökkentés eszközei: pályázati források, önkéntesek toborzása, munkanélküliek képzése
Szükséges erőforrások	költségvetési és pályázati források, helyi szakemberek és önkéntes munka bevonása

Intézkedés címe:	Jelzőrendszeres segítségnyújtás újra indítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Jelzőrendszeres segítségnyújtás megszűnése
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Jelzőrendszeres segítségnyújtás újra indítása. Rövid távú feladat.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Igényfelmérés az érintett célcsoportban, ellátásokhoz szükséges erőforrások biztosítása, ellátás megszervezése és lebonyolítása.
Résztvevők és felelős	Résztvevők: érintett célcsoport. Felelős: Zagyva menti Integrált Központ
Partnerek	önkormányzat
Határidő(k) pontokba szedve	2023.12.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	az igénybe vétel statisztikai adatai
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: a szolgáltatás működtetése nem gazdaságos. Kezelése: pontos tervezés, forrás és kapacitáshiány
Szükséges erőforrások	pályázati vagy normatív támogatások, jelzőkészülékek, helyi szakemberek bevonása

Intézkedés címe:	Zagyvaparti Idősek Otthona korszerűsítésének folytatása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Zagyvaparti Idősek Otthona egyes épületeinek és energetikai rendszereinek állapota leromlott, a konyha és a mosodakorszerűsítésre szorul.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A Zagyvaparti Idősek Otthona teljes körű rekonstrukciója. Hosszú távú feladat.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A megkezdett fejlesztések folytatása, energetikai korszerűsítés megújuló energia bevonásával. Tervezés és kivitelezés. Pályázati források igénybe vétele, felkutatása
Résztvevők és felelős	önkormányzat, Zagyvaparti Idősek Otthona
Partnerek	kivitelezők, pályázati irányító hatóságok
Határidő(k) pontokba szedve	2023.12.31.

Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	energia felhasználás csökkenése, karbantartási költségek csökkenése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: anyagi források hiánya. Kockázat kezelése: pályázati források folyamatos figyelemmel kísérése és igénybe vétele.
Szükséges erőforrások	pályázati források

Intézkedés címe:	Adatgyűjtés a fogyatékkal élők számáról, fogyatékoság típusáról, foglalkoztatottságról
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A településen fogyatékkal élőkről kevés információval rendelkezünk.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A fogyatékkal élő lakosok helyzetének feltérképezése a városban.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Adatgyűjtés az érintett célcsoportról, a fogyatékkal élők számáról, fogyatékoság típusáról, foglalkoztatottságáról.
Résztvevők és felelős	Résztvevők: érintett célcsoport. Felelős: polgármesteri hivatal, civil szervezetek
Partnerek	egészségügyi szolgáltatók, Zagyva menti Integrált Központ, Mozgáskorlátozottak egyesülete, egyéb civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	2023.12.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	helyi adatbázis kialakítása
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázatok: adatokhoz való hozzáférés nehézségei. Kockázat kezelése: széles körű adatgyűjtés megvalósítása, személyes megkeresések
Szükséges erőforrások	helyi szakemberek és civil szervezetek bevonása

Intézkedés címe:	Fogyatékosokat foglalkoztató munkahelyek támogatása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A településen jelenleg nincs rehabilitációs munkahely, a legközelebbi elérhető rehabilitációs munkahely Szolnokon van (20 km)
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre	Rehabilitációs munkahelyek kialakításának elősegítése pályázatokon keresztül, együttműködés a helyi vállalkozásokkal – rövid- és középtávú feladat

bontásban	
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Helyi vállalkozások tájékoztatása pályázati és egyéb foglalkoztatási kedvezményekről rehabilitációs munkahelyek kialakításához, együttműködés a helyi önkormányzattal. A Támogató Szolgálat együttműködésével a fogyatékossgal élők segítése a munkába való eljutáshoz.
Résztvevők és felelős	Résztvevők: fogyatékossgal élők, felelős: polgármester és Zagyva menti Integrált Központ vezetője
Partnerek	Helyi vállalkozások
Határidő(k) pontokba szedve	2023.12.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rehabilitációs munkahelyen foglalkoztattak száma, adatbázissal való összevetés
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázatok: Munkahely rövid időtartamra való működtetése, csökkentésük eszközei: több rehabilitációs munkahely kialakítása, mellyel a munkafelvétel lehetősége folyamatos lehet.
Szükséges erőforrások	Helyi vállalkozások bevonása

Intézkedés címe:	Közösségi használatú területek, intézmények teljes körű akadálymentesítése, fejlesztése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A városban lévő közösségi használatú területek egy része nem teljeskörűen akadálymentesített, (Polgármesteri Hivatal emelet, Művelődési ház, Katolikus Templom, városi piac)
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A közösségi használatú területek akadálymentesítése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Az intézmények felújításához, fejlesztéséhez minden pályázati lehetőséget igénybe vesz az Önkormányzat, melyben elsődleges szempont az akadálymentesítés.
Résztvevők és felelős	Résztvevők: intézmények vezetői Felelős: polgármester
Partnerek	Intézmények vezetői
Határidő(k) pontokba szedve	2023.12.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Az akadálymentesített intézmények műszaki dokumentációja, mely hosszútávon fenntartható.

Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázatok: Pályázatok hiánya vagy forráshiány; csökkentésük eszközei: Alapítványok és egyéb szervezetek bevonása támogatás nyújtása érdekében
Szükséges erőforrások	anyagi forrás rendelkezésre állása

Intézkedés címe:	Biztos kezdet Gyerekház létrehozása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Szociokulturális hátrányokkal küzdő gyermekek és szüleik társadalmi lecsúszása
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A gyermekek egészséges fejlődésének biztosítását támogató, fejlődési lemaradását kompenzáló, szülői kompetenciákat erősítő prevenciós szolgáltatás biztosítása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Gyerekház létrehozása, társadalmasítása
Résztvevők és felelős	önkormányzat – polgármester, védőnői szolgálat, család-és gyermekjóléti szolgálat, központ, gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjai
Partnerek	védőnői szolgálat, család-és gyermekjóléti szolgálat, központ, gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjai
Határidő(k) pontokba szedve	2023.december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	elkészültség
Kockázatok és csökkentésük eszközei	kihasználatlanság – megfelelő társadalmasítás
Szükséges erőforrások	tőke – EU-s vagy költségvetési (EFOP-2.1.2-16)

Intézkedés címe:	Járdák felújítása, építése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Járdák minőségének silánysága
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	megfelelő útburkolat kialakítása a gyalogos és/vagy kerékpáros közlekedők részére
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	felújítás - építés
Résztvevők és felelős	önkormányzat – polgármester

Partnerek	--
Határidő(k) pontokba szedve	2023.december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	elkészültség
Kockázatok és csökkentésük eszközei	kivitelezési minőség, időtállóság
Szükséges erőforrások	tőke

Intézkedés címe:	Kapcsolatfelvétel a Magyar Államvasutak Zrt.-vel az akadálymentesítés kapcsán
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A Vasút által elválasztott település részek közötti közlekedési kapcsolatok akadálymentesítésének hiánya
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Vasúti átjáró(k) és a vasúti felüljáró akadálymentesítése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Együttműködésben a MÁV Zrt.-vel a vasúti átjáró(k) és a felüljáró akadálymentesítése
Résztvevők és felelős	MÁV Zrt., Önkormányzat – illetékes területi vezető, polgármester
Partnerek	MÁV Zrt.
Határidő(k) pontokba szedve	2023.december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	elkészültség
Kockázatok és csökkentésük eszközei	--
Szükséges erőforrások	tőke

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	A helyzetelemzés következtetéseibe nem tartozó esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége									
1	Romák és/vagy mélyszegénységben élők munkaerő-piaci helyzetének javítása –Helyi igény szerint szakképzés elindítása, szakképzésre irányítás, koordinálás, közfoglalkoztatás	Az intézkedésre irányítás közfoglalkoztatásban résztvevők számának növelése	Újszász Városi Önkormányzat gazdasági program	Közfoglalkoztatási pályázatok benyújtása, szakképzési lehetőségek felmérése	polgármester	2023.12.31.	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	Humán és pénzügyi	Folyamatos tevékenységgel biztosítható
2	Egészségügyi vizsgálatok, prevenciók szűrővizsgálatok népszerűsítése	Cél a vizsgálatokon résztvevők megjelenése	Szűrővizsgálatok megszervezéséről összeállított dokumentumok	Népszerűsítéssel kapcsolatban pályázatok benyújtása	Egészségügyi dolgozók, civil szervezetek	2023.12.31.	A résztvevők száma, megbetegedési mutatók javulása	Humán	Folyamatos tevékenységgel biztosítható
3	Kisebbségi közösség információkhoz juttatása, öntevékenység segítése	A kisebbségi közösség öntevékenysége, választásának elősegítése, összhangja	Helyi újság, honlap	Igények felmérése, családsegítő szolgálaton keresztül információ nyújtás	Zagyva menti Integrált Központ	2023.12.31.	Programok száma	humán	Folyamatos tevékenységgel biztosítható
4	Leromlott városi területek fejlesztése Újszász városban	Szegregált lakókörnyezet fejlesztése	Integrált Településfejlesztési Stratégia	Infrastrukturális fejlesztések és közösségi programok szervezése	polgármester	2024.03.31.	Szociális célú városrehabilitációs átalakított területen élő lakosság száma; Helyreállított lakóegységek száma; Megvalósított programok száma	humán és pénzügyi (TOP pályázati források bevonása mellett; lehetséges kapcsolattal későbbi VMOP és egyéb	Folyamatos tevékenységgel biztosítható

	segítségnyújtás újra indítása	segítségnyújtás megszűnése	jelzőrendszeres segítségnyújtás megvalósítása	Megállapodás	ellátás megszervezése	Integrált Központ vezetője	száma	pénzügyi	tevékenységgel biztosítható
3	Zagyvartó Idősek Otthona korszerűsítésének folytatása	Épületek és energetikai rendszerek állapotának romlása	A bentlakók életminőségének javítása, összehangja	Újszász Városi Önkormányzat gazdasági program	Pályázati források kihasználása	polgármester	2023.12.31.	Humán és pénzügyi	Folyamatos tevékenységgel biztosítható

V. A fogvatékkal élők esélyegyenlősége

1	Adatgyűjtés a fogvatékkal élők számáról, fogvatékosság típusáról, foglalkoztatottságról	Fogvatékos lakosok felmérése, adatbázis hiánya miatt	Adatbázis kialakítása a fogvatékkal élőkről	Adatgyűjtés, személyes megkeresések	polgármester	2023.12.31.	Felterképezett lakosok	humán	Folyamatos tevékenységgel biztosítható
2	Fogvatékosokat foglalkoztató munkahelyek támogatása	Rehabilitációs munkahelyek teljes hiánya	Rehabilitációs munkahelyek teremtése	Újszász Városi Önkormányzat gazdasági program	polgármester	2023.12.31.	Munkahelyek száma, foglalkoztatottak	Humán és pénzügyi	Folyamatos tevékenységgel biztosítható

3	Közhasználatú intézmények, városi piac, terek, teljes körű akadálymentesítése, fejlesztése	Közhasználatú terek akadálymentesítésének hiánya	Teljeskörű akadálymentesítés és	Újszász Városi Önkormányzat gazdasági program	Pályázatok benyújtása, esetleges támogatások igénybevétele	polgármester	2023.12.31.	Műszaki adatok	Pénzügyi technikai	és Folyamatos tevékenységgel biztosítható
4	Járdák felújítása, építése	Járdák minőségének silánysága	megfelelő útburkolat kialakítása és gyalogosok és kerékpárosok részére	--	Járdák felújítása, építése	polgármester	2023.12.31.	elkészültség	pénzügyi	karbantartás
5	Kapcsolatfelvétél a Magyar Államvasutak Zrt.-vel az akadálymentesítés kapcsán	Vasúti átjáró akadálymentesítésének hiánya	Vasúti átjáró akadálymentesítésének hiánya	--	Vasúti átjáró akadálymentesítésének együttműködve a MÁV Zrt.-vel	polgármester, illetékes MÁV vezető	2023.12.31.	elkészültség	pénzügyi	karbantartás

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatok teljesítéséről évente beszámoljanak.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására a

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtását a polgármesteri hivatal végzi.

Feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását polgármesteri hivatal ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében a HEP-et a város honlapján közzétettük.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat újságja honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről az esélyegyenlőségi felelős felel:

- Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
- Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
- Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et,

annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető – felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, fel kell tárni az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, el kell készíteni a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatot annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Újszász Város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Újszász Városi Önkormányzat Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a 177/2018. (XII. 20.) számú határozatával elfogadta, a HEP felülvizsgálata a 2/2021. (I. 29.) számú Polgármesteri határozattal jóváhagyásra került.

III. A felülvizsgált dokumentum 2021. február 1-jén lép hatályba.

Dobozi Róbert
polgármester